Oskar Flink – työn ja toimen mies

Hannu Magnusson

Kuopio 2010

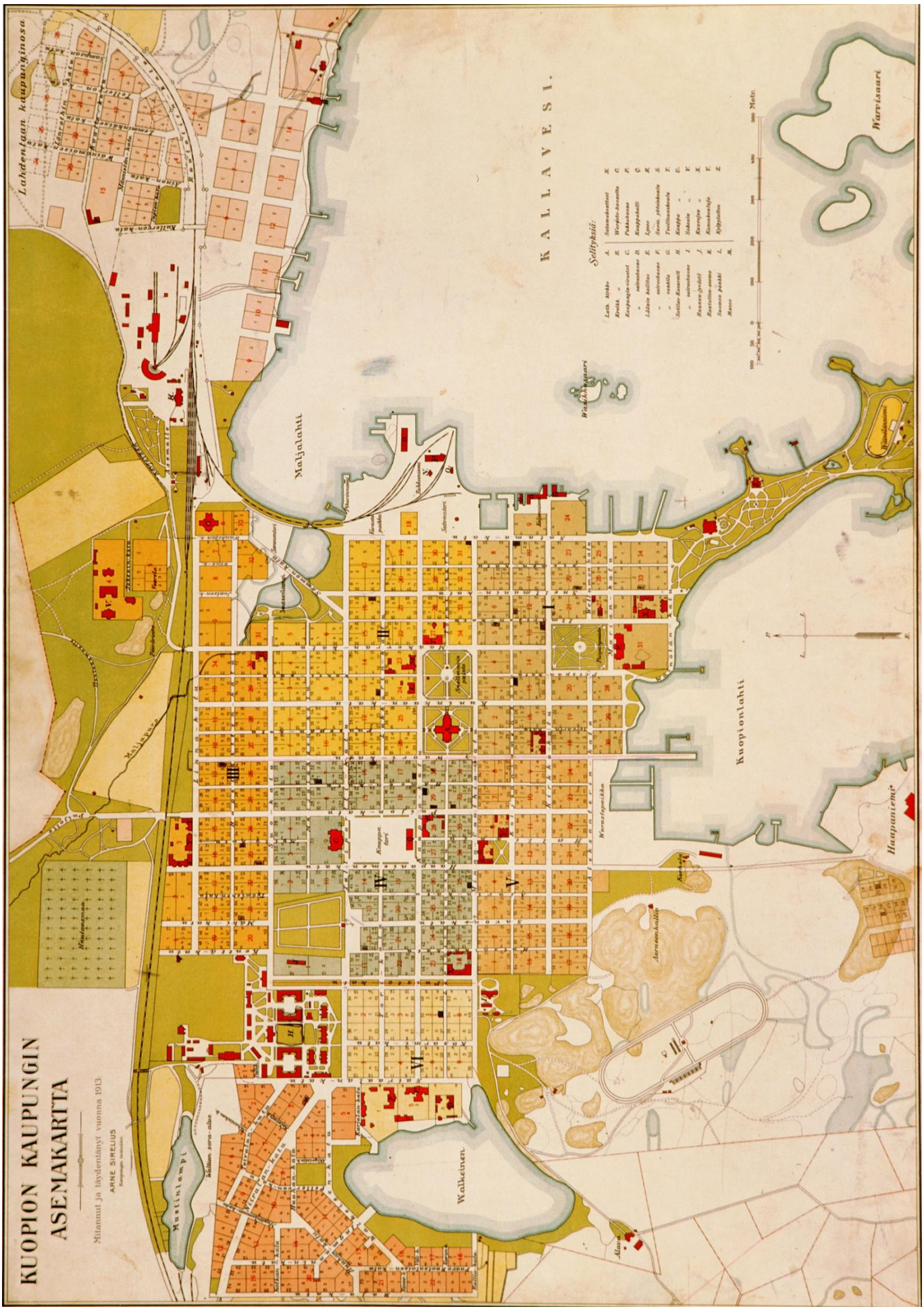
KUOPION KAUPUNGIN
ASEMAKARTTA
Mitannut ja täydentänyt vuonna 1913:
ARNE SIRELIUS
Lahdentaan kaupunginosa
KALLAVESI.
Maljalahti
Kuopionlahti
Walkeinen
Mustinlampi
Haapaniemi
Warvisaari
Selityksiä:
Metr.

Hannu Magnusson

Oskar Flink – työn ja toimen mies

Kuopio 2010

Julkaisija Hannu Magnusson
copyright © Hannu Magnusson

ISBN 978-952-92-8159-6 (painettu)
ISBN 978-952-92-8160-2 (PDF)
Painopaikka Kopijyvä Oy Kuopio

Sadulle

Sandralle, Kasperille ja Jesperille

Hannu Magnusson

Oskar Flink – työn ja toimen mies

Lukijalle

”Sunnuntai iltana kuoli täällä kotonaan vaikean taudin murtamana rakennusmestari Oskar Flink ----------Tämä työn ja toimen mies jätti jälkeensä tyhjän paikan, joka ei helposti ole täytettävissä.”

Savon Sanomat 23.3.1915

Oskar Flink oli äitini isä. Hänen toiminnastaan kuopiolaisena rakentajana ja vaikuttajana on suvussamme lukuisia tarinoita ja kertomuksia mm. siitä, kuinka hän oli jopa Kuopion rikkain mies, rakensi puolet Kuopiosta ja osallistui sortokauden aikana maanalaiseen toimintaan. Tarinat tuntuivat liioitelluilta, mutta niiden todenperäisyyden tarkistaminen ei kuitenkaan ole ollut helppoa, sillä kaikki hänen jälkeensä jääneet asiapaperit, kirjeenvaihto tai muut dokumentit ovat aikojen kuluessa hävinneet tietymättömiin.

Kuopiolaistuttuani 1960-70-lukujen vaihteessa on mielessäni ollut selvittää, mikä tarinoissa on faktaa, mikä fiktiota. Työhön tarttuminen kuitenkin aina vain

jäi, kunnes tyttärentyttäreni Sandra tarvitsi kouluunsa sukutarinan. Kirjoitin, mitä muistin kuulemistani kertomuksista isoisästäni. Siitä tämä työ käynnistyi.

Helena Riekin ansiokas Kuopion kaupungin rakennushistoria toi esiin Oskar Flinkin useiden kuopiolaisten rakennusten urakoitsijana. Helena Riekin innostamana ja hänen antamiensa vinkkien avulla lähdin selvittämään lisää. Eri tutkimuksista ja selvityksistä sekä arkistojen kätköistä tuli esiin aineistoa, jonka perusteella tarinoiden tiedot alkoivat täsmentyä ja asettua uusiin kehyksiin. Selvisi myös sellaisiakin rakennuskohteita, joita isoisäni ei ole rakentanut, vaikka nekin oli liitetty hänen urakoimiensa rakennusten luetteloon.

Rakennuskohteiden lisäksi esiin tuli monipuolista yritystoimintaa, jossa hän on ollut mukana. Myös yhteiskunnallinen vaikuttaja ja Kuopion riennoissa mukana ollut osallistuja kuoriutui tarinoiden takaa. Isoisäni oli mukana rakentamassa Kuopiota ja osallistui itsenäistyvän kansakuntamme alkutaipaleen kriittisiin vaiheisiin.

Selvitystyön aikana mielenkiinto heräsi myös äitini perheen arjen elämään, siitä kerrottuihin tarinoihin ja tarinoiden uskottavuuteen. Se oli mielenkiintoinen retki menneeseen.

Olen saanut Kuopion Isänmaalliselta Seuralta tutkimukseni toteuttamiseen ja julkaisemiseen taloudellista tukea ja mahdollisuuden nettijulkaisuun seuran internet-sivuilla – siitä parhaat kiitokseni. Seuran yhteyshenkilönä toimineelta yli-intendentti Tapio Laaksoselta olen saanut tärkeää apua ja tukea tutkimuksen julkaisukuntoon saattamisessa. Erityisen tärkeää on ollut myös intendentti Helena Riekin kannustus aloittaa työ ja sen kuluessa häneltä saadut lukuisat lähteet, joiden käyttöön hän on opastanut. Amanuenssi Pirjo Jantusen apu ja asiantuntemus on ollut korvaamaton julkaisun kuvien valinnassa. Kiitokset myös serkuilleni Erik Johansonille ja Jyrki Harille hyvistä ehdotuksista ja kommenteista sekä Jyrki Harille ja vaimolleni Tetalle tekstin tarkistuksista. Lämpimät kiitokset kaikille museoiden, arkistojen ja kirjastojen hyville haltijoille, jotka uupumatta ovat auttaneet etsijää.

Kuopiossa 2010

Hannu Magnusson

Sisällysluettelo

1. ***Työtä ja toimintaa***

Urakoitsija 8
Tehtailija 21
Maanviljelijä 25
Kiinteistönomistaja 25
Yrittäjä 27
Työnantaja 29

2. ***Kuopiolainen***

Kunnallispolitiikkaa 31
Valapatosta suurlakkoon 1899-1905 32
Juuret Pohjanmaalla 36
Tyynelä 38
Aatala-Adala 40
Arkea ja seuraelämää 43
Ruotsia ja suomea 47

3. ***Epilogi*** 48

4. ***Lähteet***

Lähdekatsaus 49
Lähdeluettelo 50

5. ***Liitteet***

1 Kuvaluettelo 55
2 Oskar Flinkin rakennuskohteet 57
3 Oskar Flinkin tiilitehtaiden ja betonivalimon työntekijät ja tuotanto 58
4 Oskar Flinkin verotetut tulot Kuopiossa ja Kuopion maalaiskunnassa 59
5 Kuopiolaisten tulot 60
6 Kuopiolaisten varallisuuserot 60
7 Rahanarvonkerroin 61
8 Sukututkimus Flinkin suvusta 62

1.Työtä ja toimintaa

Urakoitsija

Oskar Flink muutti Kuopioon 24-vuotiaana vuonna 1891 mentyään juuri naimisiin 18-vuotiaan Hanna Jakobsonin kanssa. Oskar oli valmistunut kolme vuotta aikaisemmin rakennusmestariksi ja tuli Kuopioon valtion mielisairaalan, Niuvanniemen laajennuksen työmaalle valvojaksi. (1

Suomessa käynnistyi 1880-luvulla puunjalostusteollisuuden kehitys eurooppalaisen kysynnän ansiosta. Tästä seurasi voimakas taloudellinen nousukausi, maa teollistui ja kaupungit kehittyivät. Kasvu jatkui lähes keskeytymättä aina ensimmäisen maailmansodan alkamiseen asti vuoteen 1914. Väliin mahtui huonojakin vuosia, mutta 1890-luvun puolivälistä kasvu oli lähes jatkuvaa vuosien 1903 ja 1904 pientä notkahdusta lukuun ottamatta. Suomen suuriruhtinaskunta sai käyttää verotulonsa oman maan tarpeisiin ja talouden kasvu antoi mahdollisuuden vilkkaaseen rakennustoimintaan, erityisesti vuosina 1895-1907. Julkinen rakentaminen oli erityisen vilkasta, kun nuori kansakunta rakensi omia laitoksia, kuten kouluja, erityisoppilaitoksia, opettajanvalmistuslaitoksia, sairaaloita ja infrastruktuuria. Nuori Oskar Flink pääsi mukaan tähän noususuhdanteeseen.(2

Palkkatyön ohessa Flink näki mahdollisuuden myös yrittäjänä ja hankki kohta Kuopioon muutettuaan haltuunsa Laivonsaaren tiilitehtaan, joka oli perustettu jo 1860-luvulla mm. sairaalarakentamisen tarpeisiin. (3

1. Laivonsaaren tiilitehdas
Kuva on otettu Niuvanpuoleiselta rannalta. Siinä näkyy erilaisia rakennuksia ja vajoja, joita tarvittiin valmiiden tiilien varastointiin ja lyötyjen tiiliaihioiden kuivaamiseen ennen polttoa. Tiilien polttamiseen tarvittiin runsaasti halkoja, joita näkyy etualalla järven rannalla.

Vuonna 1894 Flink sai Joensuun sairaalan rakennusurakan ja saattoi ryhtyä kokonaan itsenäiseksi yrittäjäksi. Kohde oli melko suuri, pääasiassa puurakennuksia ja sen toteuttaminen kesti noin kolme vuotta. Yleisten rakennusten ylihallituksen rakennuttama sairaala käsitti 40 sairaansijaa ja

seitsemän eri rakennusta. Vesi- ja viemärityöt teki R. Huber. Rakennukset olivat puisia, laudalla vuorattuja hirsirakennuksia. Katteena oli asfalttihuopa ja lämmityksenä uunilämmitys. Yleisten rakennusten ylihallituksen kanssa tehty urakka oli 142 000 mk. Valtion suuret hankkeet kilpailutettiin jo tuolloin ja annettiin urakoitsijoiden toteutettaviksi.(4

Flinkin omat varat eivät missään tapauksessa olisi riittäneet näin suuren hankkeen käynnistämiseen, vaikka hänellä saattoi olla jo omaakin alkupääomaa Laivonsaaren tiilitehtaan tuotoista. Vuosina 1892-1894 hänelle oli määrätty vuosittain veroäyrejä 2000-2500 markan arvoisesta teollisesta tuotannosta. Valtion hankkeissa urakoitsijalle maksettiin 20-30 % etumaksua, jolle vaadittiin takaus. Joensuun urakassa takaus olisi ollut noin 30 000-40 000 mk. Päästäkseen alkuun, Flink on joutunut turvautumaan etumaksuun ja sitä varten tarvinnut takaajan. Vanhimman tyttären, Naema Eerikäisen kertoman mukaan takauksen antoi Aurora Karamzin jonka omistamassa Träskändan kartanossa Oskar Flinkin isä, Isak Flink oli muurarina.(4

Joensuun sairaalan rakentamisen ajaksi nuori perhe muutti Joensuuhun, mutta palasi takaisin Kuopioon vuonna 1897. Kuopio oli tuolloin noin 10 000 asukkaan sisämaakaupunki, Pohjois-Savon keskus. Se oli erityisesti kauppakaupunki, joka sijaitsi keskeisten vesireittien yhtymäkohdassa. Yhteydet maan muihin osiin ja ulkomaille olivat hyvät, Saimaan kanavan kautta pääsi Viipuriin ja Suomenlahdelle. Vuonna 1889 valmistui rautatie Etelä-Suomeen ja vuonna 1901 pohjoiseen, Iisalmeen. Käsityövaltainen teollisuus kasvoi ja kehittyi vuodesta 1885 lähtien niin, että tuotanto ja tuottavuus vuoteen 1905 mennessä olivat kasvaneet huomattavasti. Tämä merkitsi sekä työpaikkojen lisääntymistä että palkkatason ja ostovoiman merkittävää kasvua. Väkiluku kasvoi 1890-luvulla ja 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä, kummallakin n. 30% lähinnä tulomuuton ansiosta ympäröivältä maaseudulta.(5

Rakennustoiminta Kuopiossa oli vilkasta 1890–luvun jälkipuoliskolla ja 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä. Valtio rakennutti oppilaitoksia ja sairaaloita, Kuopion kaupunki mm. museo- ja kirjastotalon, pankit toimitalojaan sekä liike-elämä tuotantolaitoksiaan. Näistä kohteista Oskar Flink sai rakentaakseen merkittävän osan. Niinpä hänellä oli 1890-luvun lopulla samanaikaisesti käynnissä useita rakennustyömaita. Lisäksi hän sai urakoita myös Kuopion ulkopuolelta.

Flink kuopiolaistui pysyvästi ja yhteistyö jatkui valtion kanssa Kuopion kuuromykkäin koulun rakentamisella vuosina 1896-1897 . Seuraava kohde oli länsirannikolla, Raahen Seminaarin rakennukset 1897-1899, suurin tähänastisista kohteista. Tämän urakan Flink hoiti Kuopiosta käsin, sillä hän urakoi samanaikaisesti Kuopion ruotsalaisen yhteiskoulun sekä O.W. Backmanin kirjapainon rakennukset. Osittain samanaikaisesti näiden kohteiden kanssa, vuosina 1898-1900 Flink urakoi Kuopion Sokeainkoulun rakennukset Flodbergin mäelle. (6

2. O.W. Backmanin kirjapaino
Kuva on otettu nykyisen Vuorikadun ja Kirjastokadun kulmasta. Kirjapainorakennus on korkea tiilirakennus etualalla olevien puutalojen takana Puusepänkadun varrella.

O.W.Backmanin kirjapainon Flink rakensi vuosina 1898-1899. Kirjapaino oli perustettu 1889 ja se oli aikanaan kilpailijoitaan kehittyneempi. Kymmenisen vuotta uuden rakennuksen valmistumisen jälkeen yritys joutui vaikeuksiin ja omistajan vaihdosten jälkeen Pohjois-Savon maalaisliittolaiset ostivat sen Savon Sanomien kirjapainoksi vuonna 1912. Näin painotalo päätyi Savon Sanomien omistaman korttelin osaksi. Rakennus purettiin 1966 ja paikalle nousi yhtiön uusi kirjapainorakennus, jossa nyt on Savon Sanomien toimitus.(6

3. Kuopion Sokeainkoulun koulurakennus

Kuopion Sokeainkoulun Flink rakensi Flodbergin mäelle vuosina 1898-1900. Se oli internaatti kuurojen koulun tapaan ja myös tämä kohde käsitti, osittain kivirakenteisen, kaksikerroksisen koulurakennuksen sekä hirsirakenteisen, yksikerroksisen asuntolan ja talousrakennukset, yhteensä seitsemän rakennusta, joista on jäljellä kuusi. Urakkahinta oli 269 000 mk. Koulun toiminta lakkasi 1970 –luvulla ja rakennukset saneerattiin aikuiskoulutuksen käyttöön.(6

4. Kuopion ruotsalainen yhteiskoulu

Koulu sijaitsee Puistokadun ja Minna Canthinkadun kulmassa

Ruotsalainen yhteiskoulu oli perustettu 1886. Koulu oli yksityinen ja sen toiminta rahoitettiin valtionavuin ja Helsingin ruotsinkielisten avustuksin. Kuopion kaupunki ei sen sijaan osoittanut koululle varoja. Uusi koulutalo valmistui vuonna 1899. Koulun toimintapohjaa kavensi jatkuvasti suomenkielisen oppikoulun kehittyminen. Ruotsinkielisiä Kuopiossa oli vuonna 1890 runsaat 700 henkeä, vuonna 1900 vajaat 400 henkeä ja vuonna 1910 runsaat 350 henkeä. Koulun toiminta lakkasi oppilaiden vähäisyyden vuoksi vuonna 1913. Koulurakennukset siirtyivät Kuopion kaupungin koulutoimelle ja tunnetaan nykyisin Puistokouluna. (7

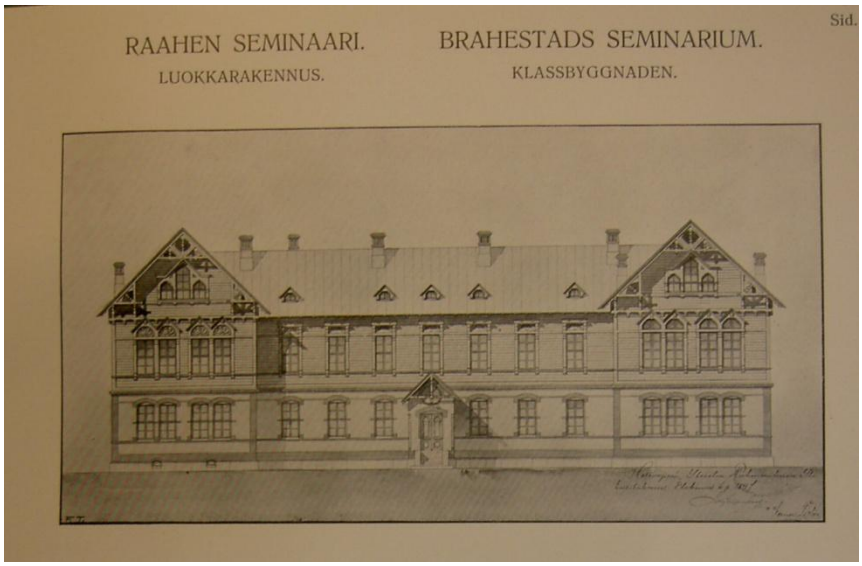

5. Raahen seminaari

Valtion oppilaitosten rakentaminen jatkui Raahessa, jossa Flink urakoi vuosina 1897-1899 Raahen seminaarin rakennukset. Seminaarin eli opettajien valmistuslaitoksen rakennuksen ja sen tarvitseman normaalikoulun rakennuksen ensimmäinen kerros on ”holvatulla alikerralla tiilestä jota vastoin yläkerta on hirrestä öljyllä maalatulla rautapeltikatolla.” Koulurakennusten lisäksi kohteeseen kuuluivat oppilaiden asuntola, opettajien ja muun

henkilökunnan rakennukset sekä talousrakennukset. Kustannukset olivat 400 000mk, josta Flinkin osuus oli 352 000 mk. (8

6. Kuopion kuuromykkäinkoulu

Rakennukset sijaitsevat silloisen Kaivokadun, nykyisen Snellmaninkadun ja Sepänkadun välisellä tontilla.

Kuopion kuuromykkäinkoulu valmistui vuonna 1897. Rakennustyö käsitti kaksikerroksisen koulurakennuksen ja internaattirakennuksen sekä talousrakennuksia. Sen sijaan tontilla oli jo ennestään nykyisen Kallanrannan varrella oleva yksikerroksinen rakennus, jossa oli mm. koulun johtajan asunto. Rakennukset ovat alaosiltaan kivi- ja yläosiltaan puurakenteiset ja edustavat vallinnutta tyyliä koulu- ja seminaarirakennuksissa. Rakennukset oli suunnitellut Thedor Granstedt.

Kuurojen koulun toiminta rakennuksissa loppui 1970-luvulla, kun aistiviallisten erityisryhmien koulutus järjestettiin uudelleen. Rakennukset ovat edelleen valtion omistuksessa. Ne on peruskorjattu virastokäyttöön ja entisessä koulurakennuksessa toimii vuokralaisena Pohjois- Savon liitto. Internaattirakennuksessa on työpaikkaruokailuun erikoistunut lounasravintola sekä kokoustiloja.(8

Monien kohteiden hallinta samanaikaisesti on ollut vaativaa. Tiedon kulku Kuopiossa on vielä hoitunut puhelimella, sillä Kuopio sai paikallisen puhelimen jo 1880-luvulla, mutta kaukopuhelinyhteydet Kuopioon tulivat vasta vuonna 1911. Yhteydenpitämiseksi Raaheen on ollut käytettävissä ainoastaan lennätin ja posti. Rautatieyhteys Raaheen kulki Riihimäen kautta.

Maantiet olivat vielä alkeellisia varsinkin maan poikittaissuuntiin ja hevoskyytiin perustuva kievarilaitos oli ainoa matkustustapa. Niinpä edestakaisiin matkoihin Kuopion ja Raahen välillä on kulunut useita päiviä. (9

Tähänastiset urakat olivat ruotsalaista yhteiskoulua ja kirjapainoa lukuun ottamatta valtion kohteita. Ilmeisesti Flink oli saanut valtion rakennuttajien silmissä hyvän nimen ja pärjännyt tarjouskilpailuissa niin, että kohteita riitti toteutettaviksi osittain samanaikaisestikin. Vuosisadan vaihteen jälkeen valtion teettämissä töissä tuli hiljaisempi kausi, ainoastaan Kuopion teollisuuskoulu ja lääninsairaala olivat tarjolla, mutta niiden urakoita Flink ei saanut. Ainakin lääninsairaalan laajennuksesta 1908-1910 hän jätti tarjouksen. (9

Vuonna 1899 Flink oli perustamassa puusepänteollisuutta Kuopioon yhtenä Puuseppä Oy:n perustajaosakkaista. Puuseppä Oy:lle hän rakensi toimitilat Itkonniemelle sekä oman sahan, joka oli vuokrattuna Puusepälle.(22,23

7. Oy Puusepän tehdas Itkonniemellä vuonna 1908

Oskar Flink rakensi tehdasrakennuksen vuonna 1900

Maan talous kasvoi huolimatta Venäjän sisä- ja ulkopoliittisista vaikeuksista ja niiden heijastusvaikutuksista Suomen sisäpolitiikkaan. Kasvava talous edellytti toimivia rahoitusmarkkinoita, mikä näkyi pankkien toiminnan laajenemisena ja siitä seuranneena uusien toimitilojen tarpeena.

Suomenmieliset perustivat vuonna 1890 Kansallis-Osake-Pankin. Kuopiolaisten panos oli siinä merkittävä. Niinpä pankki aloitti toimintansa Kuopiossa jo vuonna 1890. Vuosina1902-1904 Flink rakensi Kansallis-Osake-Pankin uudistalon, nykyisen kaupungin taidemuseon perusosan. (9

8. Kansallis-Osake-Pankin toimitalo alkuperäisessä asussaan Kauppakadun ja Vuorikadun kulmassa. Julkisivu on Kauppakadulle. Talo rakennettiin vuosina 1902-1904. Rakennusta laajennettiin Vuorikadun sivulta 1924-1925 ja kulmatorni purettiin. Nykyinen julkisivu on vuodelta 1958.

Kuopion kaupungille Flink rakensi museo- ja kirjastotalon, jonka rakentamisesta kaupungin valtuusmiehet päättivät joulukuussa vuonna 1902 nimikkeellä ”kansantalo”. ”Arkkitehti Strömbergin tuli laatia piirustukset ja talo tuli rakentaa vuosina 1905-1907 ”.

9. Kuopion museo- ja kirjastotalo Kivirakenteinen, torneilla ja ulokkeilla varustettu, jugend-tyylinen rakennus on Snellmaninpuiston kulmalla, Maaherran- ja Kauppakadun kulmassa. Rakennuksessa toimi myös Kuopion VPK. Nykyisin tilat ovat museon käytössä. Kirjasto ja VPK ovat siirtyneet omiin tilohinsa.

Rakennuksen suunnitteli arkkitehti J.W. Strömberg. Sekä museo että kirjasto olivat aloittaneet toimintansa jo 1870-luvulla. Kirjasto oli tarkoitettu erityisesti työväestön luku- ja sivistysharrastusta tukemaan. Kansansivistyksen lisäksi taloon tuli myös vapaaehtoinen palokunta, jonka tarvitsema letkutorni sopi hyvin kansallisromanttiseen jugend -tyyliin. ”Letkutorni oli suunniteltu kuitenkin 5 metriä korkeammaksi kuin olisi ollut välttämätöntä, se kun suuresti korottaa rakennuksen taiteellista arvoa eikä sen aiheuttamat kustannukset nouse kuin 5000 markkaan.” Olipa rakennustöiden aikana työmaalla lakkokin, mutta se murrettiin ajan tavan mukaan nopeasti. (10

10. **Kuopion museo- ja kirjastotalon työmaa 1906.** Kuopion museo- ja kirjastotalon rakennustyön aikana Oskar Flink isännöi rakennusmestarien kokousta, jonka osallistujat on kuvattu työmaalla. Kokous oli järjestetty samanaikaiseksi Kuopion maatalous- ja rakennusnäyttelyn kanssa.

Rakennustoiminnassa oli vuonna1908 taantuma, mutta rakentaminen vilkastui uudelleen seuraavana vuonna, kunnes hiljeni vuonna 1912 ja tyrehtyi käytännössä kokonaan maailmansodan alettua vuonna 1914.

Kuopion Puhelinyhdistys tarvitsi uudet toimitilat ja hankki vuonna 1910 tontin Puusepänkadun ja Lukkarinkadun, nykyisen Kirjastokadun kulmasta. Arkkitehti O. F. Holmilta tilattiin piirustukset kaksikerroksista toimitaloa varten. ”Rakennustyöt sai suorittaakseen rakennusmestari O. Flink”. Rakennus valmistui keväällä vuonna 1911.(11

11. Kuopion Puhelinyhdistyksen toimitalo

Talo sijaitsee Lukkarinkadun, nykyisen Kirjastokadun ja Puusepänkadun kulmassa. Talon suunnitteli arkkitehti O.F. Holm ja se rakennettiin vuosina 1910-1911. Rakennusta laajennettiin myöhemmin Puusepänkadun suuntaan, kuvassa vasemmalle ja sen ulkoasua muutettiin.

Kallaveden saaresta hankkimansa kivilouhoksen ja sopivan kuljetuskapasiteetin ansiosta Oskar Flink sai vuonna 1912 Juojärven kanavatyön, joka oli alunperin tarkoitus toteuttaa valtion omana työnä.

Kiviaineksen puutteessa Tie- ja vesirakennusten ylihallitus oli etsinyt sopivaa louhosta. Kun Flinkillä oli sekä louhos että kuljetuskalusto ja oma rakennusyritys, hän sai kiviaineksen toimittamisen lisäksi myös kanavan kivityöt. Kysymyksessä oli työurakka, jossa lueteltiin tarkasti ne työt, jotka Flinkin tuli toteuttaa, sekä tarkat yksikköhinnat toteutuneelle työlle. (12

12. Juojärven kanavatyömaa 1912-1913

Tie- ja vesirakennusten ylihallituksen kanssa vuonna1912 tehdyn sopimuksen mukaan ”Urakka tarkoittaa betonoimis-, hakkaus- ja muuraustöiden suorittamisen lukuunotettuna tarveaineet, työ ja työtelineet ei ainoastaan nelikytkyisellä sululla alakanavassa Varislahden ja Varisjärven välillä, vaan myöskin kaksikytkyisellä sululla yläkanavassa Taivallahden ja Varislammen välillä niihin kuuluvine kääntösiltamuureineen kuin myös muurausta varten tarvittavien kivien hankkimisen ja kuljettamisen työpaikalle.” Työn tuli valmistua lokakuussa 1913. (12

13. Juojärven kanava 2002

Juojärven kanava, nykyisin käytetyltä nimeltään **Varistaipaleen kanava** yhdistää Kallaveden eteläpuolella Heinäveden reitin Juojärveen, josta vesireitti jatkuu mm. Tuusniemelle, Kaaville ja Outokumpuun. Kanava on korkeuseroltaan Suomen korkein ja siinä on neljä sulkua. Kanava on edelleen käytössä ja palvelee lähinnä huviveneliikennettä.

Suomen Pankki oli aloittanut toimintansa vuonna 1811 kohta autonomian alettua. Kuopioon Suomen Pankin konttori tuli vuonna 1840. Suomen Pankilla oli erityisen tärkeä tehtävä autonomian ajan Suomessa, kun se huolehti maan rahanarvon vakaudesta. Suomi sai vuonna 1860 oman markan, joka oli erillään Venäjän rahasta, ruplasta. Suomi saattoi itsenäisellä rahapolitiikalla pitää markan arvon vakaana ilman, että Venäjän inflaatio olisi vaikuttanut Suomen talouteen. Markan vakauden keskeinen tae oli markan sitominen aluksi hopeaan ja myöhemmin kultaan. Sitä varten pankilla tuli olla setelistön katteena kultavaranto. Uuteen taloon rakennettiinkin erityisvahvistettu holvi, jotta osa kultavarannosta saatettiin varastoida sinne ja samalla hajauttaa kulta turvallisuussyistä useampaan paikkaan.(13

14. Suomen Pankin toimitalo

Talo sijaitsee Kauppakadun varrella Snellmaninpuiston kupeella.Takana näkyy Kuopion museo.

Vuonna 1912 valmistui Oskar Flinkin urakoima Suomen Pankin talo. Rakennuksen suunnitteli kuopiolainen arkkitehti J.V. Srömberg. Rakennuksen julkisivu on harmaata graniittia ja vaikutelma on jyhkeän linnamainen. Vuonna 1947 korkean ullakon tilalle rakennettiin kolmas kerros niin, että räystäslinja säilyi ennallaan. Vuosituhannen vaihteessa Suomen Pankki rakensi uuden toimitalon Päivärinteelle ja vanhaan pankkitaloon muutti ravintola, jonka remontissa rakennusmiehillä oli kova työ muuttaa holvi ravintolakabinetiksi.(13

Kuopion lyseon laajennus oli pienehkö kohde vuonna1914. Se käsitti uuden siipirakennuksen C .L. Engelin vuonna 1826 valmistuneeseen ja myöhemmin laajennettuun lyseorakennukseen Kuopion torin varrella. Laajennussiipi on Hallikadun puolella ja käsittää voimistelusalin.(14

15. Kuopion Kaupungin Säästöpankin toimitalo

Talo rakennettiin torin kulmalle vinosti kaupungintaloa vastapäätä Puijonkadun ja Tulliportinkadun kulmaan. Taloa oli 1950 –luvulla tarkoitus laajentaa, mutta maistraatti totesi sen sijaitsevan muutaman senttimetrin verran katualueella eikä myöntänyt rakennuslupaa. Niinpä talo purettiin ja tilalle rakennettiin nykyinen toimitalo, joka 1990-luvun suuressa pankkien saneerauksessa siirtyi Kuopion Osuuspankille.

Flinkin viimeiseksi rakennuskohteeksi jäi Kuopion Kaupungin Säästöpankin talo vuosina 1914-1915. Talo valmistui keväällä vuonna 1915 pari kuukautta

Flinkin kuoleman jälkeen. Talon rakentamisaikataulu oli tavattoman lyhyt, vajaa vuosi, kun pankki oli irtisanottu kaupungin omistamista toimitiloista ja tarvitsi nopeasti uudet tilat. Aikataulun kiireellisyyden vuoksi Flinkillä oli vain yksi kilpailija. Pankki aloitti toimintansa uudessa kiinteistössä 29.5.1915. (15

Valtimon kanava ja Kajaanin sairaala sekä Joensuun tyttökoulu mainitaan rakennusmestareiden matrikkelissa ja Savon Sanomissa julkaistussa nekrologissa, mutta arkistolähteistä niitä ei löytynyt, Valtimolta ei löytynyt sopivaa kanavaakaan. Selvittämättä jäi, onko mainituissa lähteissä sekoitettu hankkeiden nimiä. (16

Sukutarinoiden mukaan Flink olisi rakentanut mm: Kuopion kaupungintalon tai sen peruskorjauksen, Kuopion Teollisuuskoulun, nykyisen Vahtivuoren koulun, Puijon vanhan näköalatornin ja Kuopion lääninvankilan sekä Pietarissa kohteen tai kohteita, mutta ne eivät kuulu hänen rakentamiinsa eikä toiminnasta Pietarissa ole löytynyt tietoja. Tarinoiden alkuperä saattaa olla siinä, että Flink on toimittanut tehtailtaan tiilet ko. rakennuksiin ja myynyt sahatavaraa Pietariin.(17

Rakennustekniikka Flinkin aikana oli käsityövaltaista ja painottui sulan maan aikaan. Rakennustöiden aikatauluista voi päätellä, että jossakin määrin Flink pystyi myös talvirakentamiseen, mm. säästöpankin rakentamisessa, mutta puuttuvien normienkaan vuoksi se ei ollut laajemmassa mitassa mahdollista. Tuotantovälineet olivat pääasiassa käsityökaluja, hevosajopelejä, kottikärryjä sekä erilaisia nostimia, kraanoja, taljoja ja vinssejä. Flinkillä oli koneitakin mm. höyrykone, siirrettävä höyrykone eli lokomotiivi, dynamokone, betonin sekoittaja, pumppuja ja ”kivenpurija”.(18

Suurin osa Flinkin rakentamista taloista oli kivitaloja, useimmiten kaksi- tai kolmikerroksisia. Kuopio oli tuolloin vielä puukaupunki, jonka asuintaloista suurin osa oli yksikerroksisia puutaloja. Niiden rakentamisessa merkittävä yrittäjä oli rakennusmestari P. J. Pitkänen. Flinkin kilpailijat kivitalojen urakoinnissa olivat yksittäisiä yrittäjiä tai muualla Suomessa toimineita rakentajia, jotka urakoivat mm. Kuopion lääninsairaalan ja Kuopion teollisuuskoulun. Flinkin kilpailuetuna oli koko materiaaliketjun hallinta, kuten tiilitehtaat, kivilouhimo, betonivalimo ja sahat. Paljon varmaankin merkitsi muurarimestari-isän opissa saatu käytännön koulutus ja kokemus tiilirakentamisesta sekä uran alussa mahdollisuus päästä mukaan vaativien, rakennuskohteiden toteuttamiseen valtion suurilla työmailla. (19

Kivitalot rakennettiin tiilestä yleensä luonnonkiviperustukselle. Sementin käyttö alkoi Flinkin aikana ja hänellä oli oma valimo. Betonista (sementin ja kiviaineksen seos) tehtiin perustuksia, anturoita ja vähitellen myös raudoitettuja välipohjia, jotka syrjäyttivät puiset ja holvatut rakenteet. Luonnonkiveä käytettiin perustuksiin ja julkisivumateriaalina. Sitä suosi erityisesti ajan tyyli, jugend.

16. **Näkymä tuomiokirkon tornista** yli puutalokaupungin sataman suuntaan vuonna 1906. Etualalla museon rakennustyömaa. Maljalahden takana näkyy lääninvankila ainoana kivirakennuksena.

Rakennusmestari-urakoitsijat suunnittelivat usein myös rakentamansa talot tai tekivät erillistä suunnittelutyötä. Oskar Flinkin suunnittelemia kohteita ei ole tiedossa yhtään. Suurin osa hänen rakentamistaan Kuopion keskustan arvorakennuksista on kuopiolaisen arkkitehti J. V. Strömbergin käsialaa.(20

Tehtailija

Rakennustoiminnasta syntyneet voittovarat Oskar Flink sijoitti rakennustuotantoa palvelevaan toimintaan. Hän oli osakkaana vuonna 1899 perustetussa Puuseppä Osakeyhtiössä, jonka muina jäseninä olivat: kauppias P. R. Ranin, tireht. Ernst Biese, arkkitehti Eskil Hindersson ja rakennusmestari G. A. Lindh. Flink kuului yhtiön hallitukseen ja toimi yhtiön isännöitsijänä nimenkirjoitusoikeudella, toisin sanoen toimitusjohtajana. Yhtiö merkittiin kaupparekisteriin 23.3.1899 ja osakepääoma oli 150 000mk. Yhtiö valmisti rakennustarvikkeita ja huonekaluja.(21

17. Oy Puusepän tehdas ja saha lautatarhoineen vuonna 1908
Etualalla on uitettua, veteen varastoitua raakapuuta. Kuvassa on myös lotja, jollaisilla huolehdittiin vesistöalueen raskaista tavarankuljetuksista. Flinkillä oli kaksi lotjaa ja hinaaja.

Osakeyhtiö Puusepällä oli Flinkin rakentama tehdas Itkonniemellä. Vuonna 1903 Puuseppä haki kaupungilta vuokraoikeutta Tapiolan teollisuustonttiin sahan lautatarhaa varten, mutta perui hakemuksensa, kun kaupunki ei suostunut myöntämään riittävän pitkää vuokra-aikaa. Flink näki tässä tilaisuuden käyttää tonttia omiin tarpeisiinsa ja ilmoitti halukkuutensa sopimukseen, vaikka vuokra-aika olisi vain viisi vuotta. Vuokraoikeuteen sisältyivät myös tontilla olleet rakennukset, joiden asukkaat rahatoimikamarin tuli hyväksyä. Flink luopui Puusepän isännöitsijän tehtävästä ja tilalle nimitettiin ”herra luutnantti Arvo Söderman”. Yhtiön omistus siirtyi 19.10. 1907 turkulaiselle huonekalutehtailija N. Bomanille. Uusi johtokunta nimitettiin

Bomanin perheestä. Asiakassuhde Puuseppään jatkui. Perukirjassa vuodelta 1915 on 1089,59 markan velka Puusepälle. (22

Vuonna 1899 Flink hankki hallintaansa Aatala -nimisen huvilatontin Itkonniemeltä. Tontti oli ns. arentitilus eli vuokratontti. Vuokranantaja oli Kuopion kaupunki. Asemakaavassa tontti oli teollisuusaluetta, kuten nykyisinkin, ja Flink saattoi käyttää tonttia yritystensä tarpeisiin. Tontilla sijainneen huvilan hän laajensi perheensä asunnoksi.(23

18. Näkymä Kuopion satamasta
Kallaveden vastarannalla vasemmalla Itkonniemen teollisuusalue 1920-luvulla. Äärimmäisenä vasemmalla on viinatehdas ja Sammon saha, niistä oikealla Oy Puusepän tehdas, sitten Kuopion konepaja ja telakka, niiden vieressä, Oskar Flinkin saha sekä Tapiolan teollisuustontti ja teollisuusalue. Huomiota kiinnittävät sahojen suuret lautatarhat. Niissä sahattu puutavara kuivattiin, mikä kesti noin vuoden. Aatalan huvilan pääty näkyy telakan ja sahan välissä muutamien puiden keskellä. Huvilan puistomainen ympäristö on jäänyt teollisuuden jalkoihin

Aatalan tontille Flink rakensi vuonna 1900 sahan, joka sittemmin oli vuokrattuna Oy Puusepälle. Kun Flink luopui Puusepän osakkeista, yhtiö rakensi oman sahan ja Flinkin saha jäi hänen omaan käyttöönsä. Vuonna 1906 Flink haki Tapiolan tontin vuokrasopimukselle pidennystä 25:ksi vuodeksi sahan puutavarakentän ja betonivalimon tarpeisiin. Valtuusto ei nytkään hyväksynyt hakemusta ja vuokrasopimus päättyi maaliskuussa 1908. Samalla päättyi myös sahan toiminta Itkonniemellä. Tapiolan huvila jäi vielä Flinkin käyttöön ainakin vuoteen 1913 asti. (24

Flink oli varautunut vuokrasopimuksen päättymiseen ja hankki vuonna 1907 omistukseensa Levälahden tilan no 3:8 Kuopion maalaiskunnan Kurkiharjun Sikoniemestä. Tila käsitti 97,21 ha, josta maatalousmaata oli 3 ha niittyä 8 ha ja metsämaata 86 ha. Tila oli erotettu isojaossa muodostetusta Juholan tilasta, josta se käsitti yhden kolmasosan.

Sikoniemeen Flink perusti sahan ja tiilitehtaan. Sahateollisuus oli siirtynyt jo 1860 -luvulla käyttämään höyryvoimaa eikä siis enää ollut sidottu koskivoiman äärelle. Myös sahakoneet olivat kehittyneet monipuolisemmiksi ja tehokkaammiksi niin, että sahan saattoi perustaa muun tuotannon yhteyteen ja hyvien kuljetusyhteyksien äärelle. (25

Kuopiossa toimi vuosisadan vaihteen tienoilla Birger Hallmanin vuonna 1892 perustama Sammon saha Itkonniemellä, Karhon saha Kallaveden saaressa, lähellä Sikoniemeä ja H. Peuran vuonna 1911 perustama Pitkälahden saha kaupungin eteläpuolella. Sammon sahan kapasiteetti oli 12 000 kuutiometriä vuodessa. Muut olivat ilmeisesti pienempiä, siis myös Flinkin sahat siitä päätellen, ettei Suomen Sahateollisuuden Historia -teoksessa Flinkin sahoja mainita lainkaan. Niistä ei myöskään ole tietoja teollisuustilaston perusaineistossa. Ilmoitusvelvollisuus ei todennäköisesti koskenut pienimpiä sahoja. Flinkin sahat tuottivat ilmeisestikin sahatavaraa ensisijassa hänen omaan rakennustuotantoonsa. (26

Tiili on hintaansa nähden painavaa. Niinpä lyhyt vesikuljetusmatka Sikoniemestä Kuopioon ja yhteydet koko Kallaveden vesistöalueelle olivat merkittävä kilpailuetu. Kuljetuksia varten Flinkillä oli hinaaja ja kaksi proomua. Tehdas sijaitsi aivan rannan tuntumassa, joten tiilet ja sahatavara saatiin laivattua suoraan tuotannosta. Raakapuu puolestaan uitettiin paikalle ja voitiin varastoida vedessä. Näin sahauskautta saatiin pidennettyä ja voitiin välttää puun sinistyminen. (27

19. Sikoniemen tiilitehdas ja saha vuonna 1927
Saha näkyy kuvassa oikealla. Etualalla järvessä on sahan raakapuuvarasto, josta tukit nostettiin sahaan oikealla olevalla kuljettimella. Tehdas siirtyi Flinkin kuolinpesältä vuonna 1917 liikemies Erik Holmille. 1920-luvulla omistaja vaihtui uudelleen ja tehdasta laajennettin. Kuvassa tehdas lienee siinä koossa, johon Flink sen rakensi.

Laivonsaaresta jo 1890 -luvun alussa hankkimansa tiilitehtaan lisäksi Flinkillä oli vuonna 1899 myös Vaajasalon Lapinniemessä tiilitehdas. Näiden tehtaiden alkuvuosien omistuksesta ja toiminnasta on osittain ristiriitaisia tietoja teollisuustilaston perusaineistossa ja Kuopion maalaiskunnan taksoitustiedoissa. Syynä voi olla, että tehtaat eivät toimineet jatkuvasti, vaan tiiliä poltettiin suhdanteiden mukaisesti. Tehtaiden tuotantotekniikka oli pääasiassa käsityötä. Poltto tehtiin miilussa, maakuopassa eikä varsinaista polttouunia ollut. Savi sekoitettiin suuressa paljussa, jonka ulkopuolella hevonen tai hevospari kiersi ympyrää ja aisaan kytketty sekoittaja hiersi savimassan tasa-aineiseksi. Tuotantovälineiksi perukirjassa on ilmoitettu nostokraana ja kaksi hevosta. Työntekijöitä kummassakin tehtaassa oli runsaat kaksikymmentä. Määrä vaihteli vuosittain ja vuodenaikojen mukaan. Laivonsaaressa tuotettiin tiiliä 300000 - 450000 kpl vuodessa ja Vaajasalossa 258000 - 265000 kpl vuodessa. (28

Sikoniemen tiilitehdas oli uudenaikainen ja se korvasi Laivonsaaren ja Vaajasalon tehtaat. Flink teki suuret investoinnit Sikoniemeen, sillä yksistään rengasuunijärjestelmä koneineen maksoi yli 100 000 markkaa. Rengasuuni teki mahdolliseksi tiilien polttamisen jatkuvana prosessina. Märästä savesta lyödyt tiilet kuivattiin ennen polttoa uunin jälkilämmössä. Näin saatiin tiilenpolttoa jatkettua kesäkautta pidemmäksi. Uunin lämmitykseen käytettiin sahan jätettä. Tiilitehtaan tuotanto käynnistyi vuonna 1909, mutta verotettuja tuloja se alkoi tuottaa vasta vuosina 1911 tai 1912, sillä Flinkille maksuun pannut veroäyrit nousivat näinä vuosina. Tuotanto oli vuosina 1909-1915 noin 750 000 - 900 000 tiiltä vuodessa. Tehtaan tuottavuus oli yli kaksinkertainen Kuopion läänin kaikkien kuudentoista tiilitehtaan keskiarvoon verrattuna.(29

Sikoniemessä työntekijöitä oli keskikesällä noin kolmekymmentä ja talviaikana vain 7-9 henkeä. Vuonna 1912 tilalle on henkikirjoitettu koneenkäyttäjä Kaarlo Hämeenranta ja seuraavana vuonna lisäksi työnjohtaja Olli Mikkonen sekä muutamia työntekijöitä. Vuonna 1913 joukkoon liittyy mestari August Leskinen, joka seuraavana vuonna on kirjattu tittelillä: ”tehtaanjohtaja”. Kun toiminta oli kausiluonteista, ei vakituista työvoimaa palkattu, vaan työntekijät saatiin ympäristön mökkiläisistä ja pienviljelijöistä.(30

Itkonniemelle perustetun betonivalimon tuotteina olivat mm. kaivonrenkaat, betoniputket ja portaat. Vuosina 1914 ja 1915 putkia tuotettiin 2000-3800 kpl, kaivonrenkaita 100-340 kpl ja portaita 360 kpl. Niitä on perukirjaan merkitty muutamia kappaleita. Ilmeisesti valutuotteita ei valmistettu varastoon, vaan omien kohteiden tarpeisiin tai tilauksesta ulkopuolisille. Työntekijöitä valimossa oli 5-10 . Kivilouhimo Kallavedellä tuotti rakennuskohteiden tarvitseman raakakiven. Kuljetukset Oskar Flinkin aikana hoidettiin joko hevosilla tai vesitse. Niinpä Flinkillä oli useita hevosia ja erilaisia ajopelejä maakuljetuksia varten. Laivuri Takkisen kipparoima Tuulikki-hinaaja ja proomut Thyra ja Mikko hoitivat vesikuljetukset.(31

Maanviljelijä

Sikoniemen sahan ja tiilitehtaan tarpeisiin hankitulla Levälahden tilalla oli peltoa ja niittyä yhteensä yli kymmenen hehtaaria. Teollisuuden ohessa tilalla harjoitettiin maanviljelystä niin, että perukirjassa on viisi hevosta ja viisi lehmää sekä nuorta karjaa yhteensä yli kaksikymmentä päätä, maataloustyökaluja ja koneita. Karjan pidon lisäksi viljeltiin myös viljaa, perukirjaan on merkitty kolme hehtoa rukiita. Maatalous oli ajan mittapuun mukaan koneellistettua; höyrykone, puimakone, viskuukone, niittokone tai kylvökone eivät vielä olleet vakiokalustoa sen ajan tiloilla, joilla käytettiin sorkka-aatraa ja risukarhia. Maanviljelys ei varmaankaan tukenut teollista toimintaa tai rakentamista. Paremminkin tuntuu, että kylkiäisenä tulleet pellot ja niityt piti vain saada tuottavaan käyttöön. Tilan hoitoa varten oli palkattuna renki, Kalle Airas.(32

Kiinteistönomistaja

Vuonna 1909 Flink hankki omistukseensa yhdessä Johan Lamuksen kanssa kiinteistön Kauppakatu 37-39:ssä. Kiinteistöä laajennettiin ja siihen rakennettiin alakertaan elokuvateatteri ja yläkertaan matkustajakoti tai hotelli sekä muuta liiketilaa. Elokuvateatteri, nimeltään Kaleva oli aluksi vuokralla

20. Liiketalo Kauppakatu 37-39 Lignellin kauppakartano sijaitsi Kauppakadun ja Vuorikadun kulmassa. Oskar Flink ja liikemies Johan Lamus hankkivat sen omistukseensa 1909.

”kahdella suureellisesti rahaa käyttäneellä herralla”. Maksamattomien vuokrien vuoksi Flink ja Lamus lunastivat teatterin konkurssipesältä ja jatkoivat sen toimintaa. Yhtiökumppanit myivät kiinteistön 1914 rakennusmestari Isak Löfille, mutta elokuvateatterin puolikas jäi edelleen Flinkin haltuun. (33

Elokuva oli keksitty vuonna 1895 ja se levisi nopeasti niin, että ensimmäinen elokuva esitettiin Kuopiossa jo kaksi vuotta myöhemmin. Ensimmäinen elokuvateatteri avattiin kaupungissa vuonna 1906. Flink ei kuitenkaan kiinnostunut elokuvasta yritystoimintana, sillä Kaleva kattoi juuri ja juuri aiheuttamansa kulut. Kerrotaan, että Flink ei olisi käynyt kertaakaan omassa teatterissaan. Perheen lapsille ”oma elokuvateatteri” oli tietysti mieluinen ja paransi vanhimpien sisarusten ”flaksia” nuorten seurapiireissä. (34

Yrittäjä

Oskar Flink toimi toiminimellä, joka on merkitty Teollisuushallituksen diariin no 45/81 vuonna 1896 toimialanaan rakennusurakointi, kotipaikkana Kuopio.(35

Flinkillä oli kotonaan yksi toimistohuone, konttoristina ja kirjanpitänä sisarensa Wilhelmina Flink ja hänen jälkeensä käly, Fanny Jakobson. Toimistotekniikka oli vielä vaatimatonta; kirjeet ja ohjeet kirjoitettiin käsin – Oskar Flinkin harvoissa jälkeen jääneissä papereissa, hakemuksissa ja työtodistuksissa ei ole yhtäkään, jossa olisi käytetty kirjoituskonetta. O. Flinkin nimelle painettu kirjekuori onkin ainoa jälkipolville jäänyt nykyaikainen toimistotuote ja sinettileimasin ainoa toimistoväline. Perukirjassa mainitaan pari piirustuspöytää ja sinikopiolaitetta sekä kolme puhelinta ja kassakaappi. (36

Oman rakennusaine- ja tarviketuotannon perustaminen sekä omien alusten hankkiminen on taannut yrityksen toimitusvarmuuden ja kustannusten hallinnan. Tämä on parantanut kilpailukykyä, esim. Varistaipaleen kanavaurakan Flink sai, kun yrityksellä oli Kallaveden saaressa kivilouhos ja oma kuljetuskalusto.

Toimintamalli on edellyttänyt hyvää organisointia mutta sitonut paljon pääomaa. Oskar Flink on ilmeisesti johtanut yritystään hyvin keskitetysti ja pitänyt kaikki langat käsissään. Kertomusten mukaan hän oli idearikas ja aloitteellinen sekä voimakkaasti toimintaan suuntautunut - halusi panna pyörät pyörimään. Tarinoissa korostettiin luotettavuutta - hän teki, mitä lupasi.

Flinkin liiketoiminta on ollut kannattavaa. Koko yrittäjänä toimimisen ajan hänelle määrätyt veroäyrit ovat olleet selvästi korkeammat kuin kaupungissa toimineiden yhtiöiden tai ylimpien virkamiesten. Vertailua hämärtää tosin Flinkin toimiminen toiminimellä, ts. hänellä ei ollut erillistä yhtiömuotoista firmaa lukuun ottamatta lyhyttä aikaa, jonka hän omisti Oy Puuseppää. Liiketoiminnan varat ja omaisuus sekä perheen käyttötalous ja henkilökohtainen omaisuus olivat yhdessä.

Flinkin rakennusurakoista on saatavana tiedot vain valtion kohteista ja Kuopion museo- ja kirjastotalon rakentamisesta. Niiden perusteella voisi arvioida rakennusurakoinnin liikevaihdoksi 100 000-120 000 mk keskimäärin vuodessa. (Liite 2)

Flink oli aikanaan hyvätuloinen kuopiolainen, kun verrataan hänen verotuksen pohjana olleita tulojaan Ilkka Nummelan tutkimuksen tuloksiin eri yhteiskuntaluokkien tuloista Kuopiossa. Vertailua haittaa Flinkin toiminta toiminimellä.(Liitteet 4-6)

Flinkin tulot kertyivät toisaalta rakentamisesta ja toisaalta teollisesta tuotannosta sekä maataloudesta. Painopiste on ollut rakentamisessa, erityisesti 1890-luvun lopulta ensimmäisen vuosikymmenen alkupuolelle. Sen jälkeen tulot ovat tasoittuneet ja teollisuudesta saadut tulot ovat korvanneet rakentamisen pienentymistä alkuvuosien kiihkeästä tahdista. Tiilitehtaat ja muu teollinen tuotanto palvelivat pääasiassa omaa rakennustoimintaa.

Taksoituskäytäntö saattoi olla erilainen Kuopion kaupungin ja Kuopion maalaiskunnan taksoituslautakunnissa, joten verotustiedotkaan eivät välttämättä ole vertailukelpoisia. Taksoituksen tason kunnassa määräsi kunnan rahantarve, joka kaupungissa oli suurempi kaupunkikunnan moninaisten tehtävien vuoksi. Maatalouden tulojen osuus Flinkin tuloista on ollut pieni, mutta ei vähäinen.(37

Voittovarat Flink sijoitti henkivakuutuksiin, joita hänellä oli kuollessaan yli 100000 markan arvosta – siis kivitalon arvon verran. Henkivakuutukset olivat tuolloin yleensä ns. säästövakuutuksia, joiden pääoma tuottoineen maksettiin kuolemantapauksessa tai tiettynä ajankohtana, yleensä eläkkeelle jäätäessä . Tällainen vakuutusmuoto vastannee nykyaikaista sijoitusrahastotoimintaa. Sijoitusta hoitaa ammattimainen sijoittaja, vakuutusyhtiö, pääoman omistajan puolesta. Flinkin vakuutuksista suurin osa oli ruotsinmaalaisissa yhtiöissä. – Olisivatko Suomen ja Venäjän levottomat olot ohjanneet etsimään vakaampaa ympäristöä? (38

Sijoitusten ohella Flinkin varallisuus oli kiinni tuotantovälineissä ja niiden kiinteistöissä. Perukirjan mukaan hänen omaisuutensa oli yli 380 000 mk ja nettovarallisuutensa n. 157 000mk. Hän ei siis ollut Kuopion rikkain mies, mutta kyllä mukana kärkiryhmässä. Edellä oli yksityisiä toimihenkilöitä ja kauppiaita, joiden varallisuuden selittävät kauppojen tarvitsemat suuret tavaravarastot. Ko tutkimus perustuu perukirjatietoihin, joten luvut ovat vertailukelpoisia. (liite5) (39

Flinkin yritys oli kuitenkin velkaantunut, jos henkivakuutuksiin tehdyt sijoitukset lasketaan henkilökohtaiseksi omaisuudeksi. Kassavirta ja kannattavuus olivat riittävät lainojen hoitoon eikä yritys siten ollut kriisissä.

Työnantaja

Työnantajana Oskar Flink oli perimätiedon mukaan arvostettu, hänen työmailleen oli halukkaita tulijoita. Tämä todetaan myös nekrologissa.

Työntekijöiltä kohteen valmistuessa saadut lahjat kuten kahvikalusto tai kultakello antavat viitteitä arvostetusta työnantajasta – toisaalta lahja oli ajan tapa – ehkä sen aikainen työttömyysvakuutusmaksu. Työntekijöiden sosiaalista toimintaa edusti puolukkaretki syksyisin Kallaveden saariin firman ”pukseerin”, Tuulikin hinaamalla proomulla.

Työsuhteet vuosisadan vaihteessa olivat lyhyitä, irtisanomisaika oli kaksi viikkoa ja rakennusalalla työpäivä 12 tuntia, joka sittemmin lyheni yhdeksäntuntiseksi. Ensimmäiset työsopimukset muutamalle rakennusammattikunnalle saatiin erityisissä työnantajien ja työntekijöiden sovittelutoimikunnissa vuonna 1910 Helsingissä, Flinkin aktiivisimpaan aikaan ne eivät siis ennättäneet. Työntekijöiden järjestäytyminenkin oli vasta alkamassa. Puusepillä oli ammattiyhdistys, mutta rakennusmiehillä ei vielä.(40

Flinkillä on ollut kiinteä, muutamia kymmeniä miehiä käsittävä ryhmä vakituisia työmiehiä. Kerrotaan, että hän olisi ottanut urakoita, joista tuskin pääsi omilleen, jotta voi työllistää omat miehet. Esimerkiksi perukirjaan on kirjattu Kuopion lyseorakennuksen tappiota varten 10 000 mk:n varaus; olisiko lyseon urakka ollut tällainen? Koko tuotantoketjun hallinta on antanut mahdollisuuden jaksottaa omien työntekijöiden käyttöä eri tehtävissä, kun rakennustyöt jouduttiin keskeyttämään sydäntalveksi, tukkeja hankittiin talviaikana ja sahattiin keväällä, tiiliä voitiin lyödä ja polttaa vain kesällä ja syksyllä.(41

Vakituisten työntekijöiden käyttöön viittaavat myös perukirjassa olevat pienet, muutaman kymmenen markan saamiset työmiehiltä. Niiden voisi olettaa olevan ”kottia” (förskott, etumaksu), jota miehet ovat joutuneet talvityöttömyyden aikana pyytämään. Kyseisille saataville on vaikea kuvitella muuta aihetta. Kotin maksaminen on ollut työntekijälle lupaus työpaikasta ja työnantajalle varmistus työntekijän tulemisesta töihin, kun työmaat keväällä käynnistyivät. Kotti kuitattiin yleensä ensimmäisestä tilistä. Ko käytäntö on jatkunut Suomen rakennustyömailla aina 1950-luvulle asti.

Museon rakennustyömaalla olleet muurarit menivät lakkoon toukokuussa 1906 ja vaativat erotettaviksi kahta muuraria, jotka olivat tehneet muuraustöitä myös itsenäisinä yrittäjinä. Flink erotti lakkolaiset ja maksoi heille palkat. Tämän jälkeen lakkolaiset olivat halukkaita palaamaan töihin, mutta kaikkia ei palkattu, sillä tilalle oli jo otettu uusia. Lakon taustalla on nähtävissä wrightiläisen työväenliikkeen ja luokkakantaisen työväenliikkeen välinen taistelu, jota oli käyty vaikutusvallasta Kuopion työväenyhdistyksessä. Niinpä muurarit eivät hyväksyneet, että samalla työmaalla oli muurareita, jotka olivat toimineet itsenäisinä yrittäjinä, siis työnantajina. Lakon taustalla saattoi olla myös juuri koetun suurlakon antama innostus käyttää lakkoasetta, vaikka suurlakko oli ollut poliittinen painostuskeino ja suunnattu hallitusvaltaa ja venäläistämispolitiikkaa vastaan.(42

Kuopion rakennusmestariklubi ja rakennusmestariyhdistyksen Kuopion osasto suhtautuivat täysin kielteisesti lakkoiluun. Ne painostivat erästä työnantajaa, joka oli suostunut lakolla uhanneiden vaatimuksiin. Oskar Flink oli tässä vaiheessa selkeästi työnantaja ja sitoutunut klubin jäsenenä sen arvoihin ja menettelytapoihin. (43

Kerrotaan myös, että Flink oli havainnut uuden talon Hannukselassa, nykyisessä Männistössä. Talon oli rakentanut hänen työnjohtajansa, joka oli ollut töissä vasta muutaman vuoden. Flink piti sopimattomana, että niin lyhyessä ajassa työnjohtaja oli käyttänyt rakennustyömaiden ikiaikaista tapaa, jossa yli jääneet tarvikkeet kulkeutuivat työntekijöiden omille rakennuksille. Tarinan mukaan hän ei niinkään paheksunut sitä, että työnjohtajat käyttivät hyväksi asemaansa ja vetivät välistä omalle rakennukselleen, vaan piti röyhkeytenä käyttää tätä mahdollisuutta heti työsuhteen alettua. Flinkillä oli samanaikaisesti niin monia kohteita ja paljon teollista toimintaa, että hänen on täytynyt voida luottaa työnjohtajiinsa. Ilmeisesti hän on ollut hyvä ihmistuntija ja osannut rekrytoida taitavia alaisia. Esimerkkinä puuseppä Pekka Pitkänen, jolle Flink oli tokaissut: ”Sellainen mies kuin sinä et saa jäädä tänne maalle. Kaupunkiin on lähdettävä”. Pitkänen lähti ja oli Flinkin töissä kuurojenkoulun ja sokeainkoulun työmailla sekä myöhemmin Oy Puusepällä, kunnes perusti oman, hyvin menestyneen puuseppätehtaan.(44

2.Kuopiolainen

Kunnallispolitiikkaa

Oskar Flink osallistui Kuopion kunnallispolitiikkaan kaupungin valtuusmiehenä vuosina 1903-1907 . Hänet oli valittu Kuopion Kunnallisklubin listalta. Kunnallisklubi oli kunnallisvaltuuston ryhmä, joka lukeutui nuorsuomalaiseen puolueeseen. Nuorsuomalaiset vetosivat perustuslakiin vastustaessaan ensimmäisen sortokauden (1899-1905) aikana venäläistämistoimenpiteitä. Vastakkainen suuntaus oli vanhasuomalaiset, jotka halusivat välttää konflikteja vallanpitäjien kanssa ja pyrkiä neuvottelemalla turvaamaan Suomen autonomian säilyminen.(45

Kunnallisvaalit olivat enemmistövaalit, joissa käytettiin ns. pitkiä listoja, ja äänioikeus määräytyi veroäyrien perusteella. Niinpä käytännössä vain varakkaat ja hyvätuloiset saivat edustajiaan valtuustoon. Työväestöllä oli mahdollisuus saada valtuusmiehiä vain, jos saivat ehdokkaansa jollekin porvariston listalle. Heillä oli yleensä 1-2 edustajaa.

Aika oli myös kielitaistelun aikaa, mutta Kuopiossa ruotsinmieliset olivat joutuneet antamaan periksi jo 1870-luvulta lähtien. Kielikysymys on saattanut kuitenkin osaltaan vaikuttaa Flinkin puoluevalintaan, sillä nuorsuomalaiset olivat suvaitsevaisempia suhteessaan ruotsinkielisiin. Todellinen mielipiteiden jakaja Kuopiossa oli suhtautuminen alkoholin anniskeluun ja myyntiin. Oli syntynyt viinapuolue ja raittiuspuolue. Kuopion kunnallisklubi kuului kauppaseuran kanssa viinapuolueeseen, kun taas talonomistajat yhdessä työväenyhdistyksen, työntekijöiden yhdistysten ja raittiusseuran kanssa kuuluivat raittiuspuolueeseen. Flink oli siis nuorsuomalaisena liberaali eikä hän näytä olleen raittiusmiehiä. (46

Kaupunginvaltuustossa Flink ei noussut ”kärkikaartiin” ja hän jäi suurlakon jälkeen vähitellen pois luottamustehtävistä. Kuopion kunnallisklubin jäsenmaksua hän ei ole maksanut vuodesta 1907 lähtien eikä kuulunut vuoden 1907 jälkeiseen valtuustoon lukuun ottamatta lisävaltuutetun paikkaa vuonna 1911. Hän oli kuitenkin edelleen jäsenenä rakennustoimintaa sivuavissa lautakunnissa ja työryhmissä, mutta vähensi osallistumisiaan. Esimerkiksi vuonna 1908 hän pyysi ja sai eron kaupungin kiinteistöjen tarkastajan toimesta ”monien kiireellisten toimiensa takia”. Juuri silloin hän rakensi uutta sahaa ja tiilitehdasta Sikoniemeen. ((47

Valapatosta suurlakkoon 1899 – 1905

Ensimmäinen sortokausi käynnistyi vuonna 1899 helmikuun manifestilla, jossa Suomen autonomista asemaa kavennettiin mm. lakkauttamalla suomalainen sotaväki ja määräämällä asevelvollisuuskutsunnat pakollisiksi Venäjän sotaväkeen astumista varten. Kutsuntoja vastustettiin vallanpitäjille osoitetuilla kirjelmillä. Oskar Flinkin nimi löytyy tällaiselta listalta. (48

21. Valapaton viiva

Sortovuodet käynnistyivät vuonna 1899 helmikuun manifestilla, jolla kavennettiin Suomen autonomiaa. Aleksanteri I oli hallitsijan vakuutuksessaan 1809 Porvoon valtiopäivillä myöntänyt Suomelle autonomian ja hänen seuraajansa kukin vuorollaan vahvistaneet sen. Manifesti tulkittiin Suomessa hallitsijan antaman valan rikkomiseksi ja keisari valapatoksi. Vuonna 1899 oli poikkeuksellisen korkea kevättulva, joka merkittiin monin paikoin Suomessa kallioon hakatulla merkkiviivalla, Kuopiossa Väinölänniemen törmään. Viiva sai kansan keskuudessa nimen ”valapaton viiva”.

Venäläistämispolitiikan vastustajat perustivat vastarintajärjestön, Kagaalin - heprean sana: seurakunta, yhteenliittymä - syksyllä 1901. Maa oli jaettu 45 piiriin, joissa toimi yhteensä 500 kirjeenvaihtajaa, jotka edelleen hankkivat paikallisia asiamiehiä. Verkosto jakoi salaisia painotuotteita, mm. maanalaista ”Vapaita Lehtisiä” suomeksi ja ”Fria Ord”-lehteä ruotsiksi. Lehti painettiin Tukholmassa, josta sen sai tilata 21 markalla vuosikerran ja 54 markalla kolmen vuosikerran yhteistilaus. Lehti ilmestyi 52 kertaa vuodessa, siis viikottain. Oskar Flinkin nimi löytyy asiamiesten listalta vuodelta 1902 sekä lehden tilaajana ainakin kahtena vuotena. Kagaalin toiminta päättyi suurlakon jälkeen.(49

Flinkin aktiivisuus venäläistämistoimenpiteitä vastaan herätti viranomaisten huomiota ja perheessä pelättiin karkotusta, jollaisia Kuopiossakin oli toteutettu mm. Brofeldtin veljesten kohdalla. Muistitiedon mukaan Oskar Flinkin poissa ollessa tehtiin kotitarkastus, jossa etsittiin laittomia julkaisuja. Hanna Flink oli osoittanut miehensä kirjoituspöytää ja kehottanut etsimään. Samalla hän nojasi pöytään painaen kätensä alle ne tulenarat tiedotteet, joita etsittiin.Toisen version mukaan hän piilotti ”Fria Ord” -julkaisut ruokakaapin päälle. Etsijöiden poistuttua Hanna Flink oli soittanut jollekin tuttavalleen ja varoittanut tarkastajista.(50

Kun Oskar Flink moitti ystäväänsä poliisimestaria tarkastuksesta, oli poliisipäällikkö todennut: ”Ei me oltaisi uskallettu, jos olisit ollut paikalla.” Suomalaisten viranomaisten piti osoittaa vallanpitäjille, että kapinahenkeä

lietsovia tarkkailtiin. Kerrottu tapahtuma on sattunut vuonna1903 tai 1904, sillä Flinkin vanhimman tyttären, Naema Eerikäisen mukaan silloin nuorin vuonna 1903 syntynyt tytär, Inga Maria, oli aivan pieni.(51

Perimätiedon mukaan Aatalan huvilassa olisi ollut aseita. Naema Eerikäinen puolestaan oli varma, ettei aseita ollut kotitarkastuksen aikoihin, hän olisi kyllä tiennyt. Vastarinta oli tuolloin vielä passiivista, laittomiksi tulkittujen määräysten rikkomista, julkilausumia ja informaation levittämistä. Aseellinen toiminta tai siihen valmistautuminen tuli kuvaan vasta myöhemmin.

Venäläistämistoimenpiteiden kärjistyttyä käynnistyi valtakunnallinen hanke suurlakon järjestämiseksi. Kuopiossa lakon alullepanijana oli Kuopion työväenyhdistys, joka oli aikanaan perustettu ns. wrightiläiseltä pohjalta 1880-luvulla. Käynnistäjinä oli lukeneistoa ja työnantajia, mm. Brofeldtin veljekset ja Minna Canth, jotka kantoivat huolta työväestön huonoista oloista. Oskar Flink ei kuulunut yhdistykseen, vaikka useat hänen yhteistyökumppaninsa kuuluivat. Mukaan tuli vähitellen yhä enemmän varsinaista työväkeä. Suomen Sosialidemokraattisen puolueen perustamisen jälkeen vuonna 1899 työväenyhdistykset vähitellen siirtyivät pelkästään työläisten haltuun ja liittyivät puolueen jäseniksi, Kuopion työväenyhdistys vuonna 1903. Tällöin vielä puolet jäsenistä oli wrightiläisiä, säätyläisiä, työnantajia ja mestareita. Vuonna 1904 valitussa johtokunnassa oli enää vain työväen edustajia.(52

Vastakkainasettelun syynä olivat työväestön konkreettiset vaatimukset olojen parantamiseksi, joihin työnantajapuoli ei ollut valmis. Työväki voimisti vaatimuksiaan ja niin romuttui vähitellen Runebergin ja Topeliuksen luoma kuva nöyrästä, vähään tyytyväisestä ja uskollisesta suomalaisesta rahvaasta. Säätyläiset alkoivat kokea työväenliikkeen uhkaksi, autettavista oli tulossa vastustajia.(53

Suurlakko oli kansallinen, yhtenäinen vastalause Venäjän sortopolitiikkaa vastaan. Kuitenkin suurlakkotoimikunnassa kulminoitui työväenlikkeen ja wrightiläisten keskinäinen kamppailu, vaikka osapuolilla oli yhteinen päämäärä. Suurlakkotoimikunnassa, johon Oskar Flink valittiin, työväellä oli aluksi enemmistö, mutta toimikuntaa täydennettiin niin, että enemmistö siirtyi porvareille. Samalla nekin työväenyhdistyksen wrightiläiset jäsenet, jotka olivat vielä mukana työväenyhdistyksessä, joutuivat valitsemaan puolensa. Suurlakkoviikko marraskuussa 1905 oli kiihkeää aikaa, lakkotoimikunta oli koolla lähes ilman taukoja, kun tilanteet vaihtelivat ja väenkokoukset tarvitsivat tietoa tapahtumista. Flinkin osallistuminen kokouksiin ei ilmeisesti ole ollut kaikkein aktiivisinta, sillä hänen nimeään ei löydy kokouksissa pidetyistä ja paikalla olleiden allekirjoittamista pöytäkirjoista.(54

Suurlakon yhteydessä perustettiin järjestyskaarteja. Niitä katsottiin tarvittavan yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi, sillä poliisin voimat olivat riittämättömät kansanjoukkojen hillitsemiseen. Suomen oman sotaväen lakkauttamisen jälkeen vuonna 1899 maassa oli venäläinen sotaväki. Siihen ei kuitenkaan luotettu, koska se oli vihatun kenraalikuvernöörin alaisuudessa ja siis sortovallan edustaja. Kuopioon perustettiin niin valkokaarti kuin punakaartikin, mutta ne lakkautettiin lakon jälkeen olojen rauhoituttua. Kummallakin puolella radikaalit ainekset jatkoivat toimintaansa salaisesti ja pyrkivät hankkimaan aseita ja rahaa.

Valkoiset saivat junavaunullisen aseita, joita vastaanottamassa oli rakennusmestari P. J. Pitkänen. Hän on kuulunut Flinkin lähipiiriin mm. Kuopion kunnallisklubissa, Kuopion rakennusmestariyhdistyksessä ja myös siitä päätellen, että hän oli Oskar Flinkin kuoltua pesän uskottuna miehenä. Tältä pohjalta on uskottavaa, että perimätieto Aatalassa olleista aseista pitäisi paikkansa. P. J. Pitkäsen nimi oli myös Eugen Schaumanin muistoksi kerätyllä nimilistalla, jolla kerättiin varoja urheilun edistämiseksi. Todellisuudessa urheilun nimissä perustettu Voima-liitto valmistautui vallanpitäjien väkivaltaiseen vastustamiseen. Flinkin nimeä ei tuolla listalla ollut. Tässä asiassa Flink ei siis olisi kannattanut äärimmäistä aktiivista vastarintaa, mitä kenraalikuvernöörin murhaajan, Schaumanin muiston vaaliminen edusti. (55

Punaisten radikaalit pyrkivät hankkimaan aseiden ohella myös rahaa, jota oli tarkoitus toimittaa Venäjän bolshevikeille. Tässä tarkoituksessa kolme punaista aktiivia teki aseellisen ryöstön. Saastamoinen-yhtiön palkkarahat ryöstettiin Haapaniemellä elokuussa 1907. Syyllisistä yksi seurusteli Flinkien palvelustytön kanssa ja pariskunta istuskeli Aatalan laiturilla katsomassa, kun ryöstäjiä etsittiin Itkonniemen rannoilta. Kyseinen palvelustyttö oli todennäköisesti perheen toinen palvelija, keittäjä Lotta Leinonen. Naema Eerikäisen kertoman mukaan Lotta oli ”aatteen läpitunkema”. Kuopion työväenyhdistyksen jäsen hän ei kuitenkaan ollut. Hän oli Flinkeillä vuosina 1903-1907, siis juuri levottomina suurlakon aikoina.(56

Aseita oli metsästystä varten sekä henkilökohtaisen turvallisuuden varalta. Oskar Flinkillä oli perukirjan mukaan ”drilling kivääri tarpeineen, 2 luotikkoa, Browning revolveri ja muu revolveri”. Tuleva vävy, Helge Johanson kertoi kihlajaisaikanaan yöpyneensä Tapiolan huvilassa. Hän oli herännyt yöllä epäilyttäviin ääniin, lähtenyt tarkistamaan syytä mukanaan pistooli – ase siis kuului vävykokelaankin varustukseen. Asetta ei kyseisessä tilanteessa kuitenkaan tarvittu. Käsiaseen tarpeellisuuden selittää se, että nykyaikaista rahaliikennettä ei vielä ollut, vaan kaikki maksut maksettiin käteisellä. Niinpä esimerkiksi palkanmaksupäivinä liikkeellä oli hyvinkin suuria summia käteistä rahaa. Myös yksityisillä ihmisillä saattoi olla paljon käteistä mukanaan. (57

22. Korttisakki

Oskar Flink pelipöydässä kavereineen. Vasemmalla ässähaita vilauttaa rakennusmestari, urakoitsija ja liikemies Henrik Vepsäläinen. Hänen vieressään korttinsa kääntänyt tunnistamaton pelaaja, sitten rakennusmestari Oskar Flink ja oikealla kaupunginviskaali Karl Basilier.

Suhdetoiminta sidosryhmien kanssa kuului kertomusten mukaan liiketoimintaan, herrojen metsästysretket syksyisin ja kalaretket sulan veden aikana. Kalaretkiä varten Aatalan rannassa oli kutteri, Evinrude-moottorilla varustettu purjevene. Oskar Flink oli Kuopion klubin jäsen ja osakas. Osakekirja on siirretty hänen nimelleen tuomari E.J. Ingmannilta 28.4.1903. (Perikunta on siirtänyt sen vuonna 1920 tuomari Ernst Nystenille).(58
Oskar Flink oli myös Haminalahden metsästysseuran jäsen sen toiminnan alusta lähtien ja oli mm. jäsenenä metsästysmajan rakentamista suunnitelleessa toimikunnassa.(59

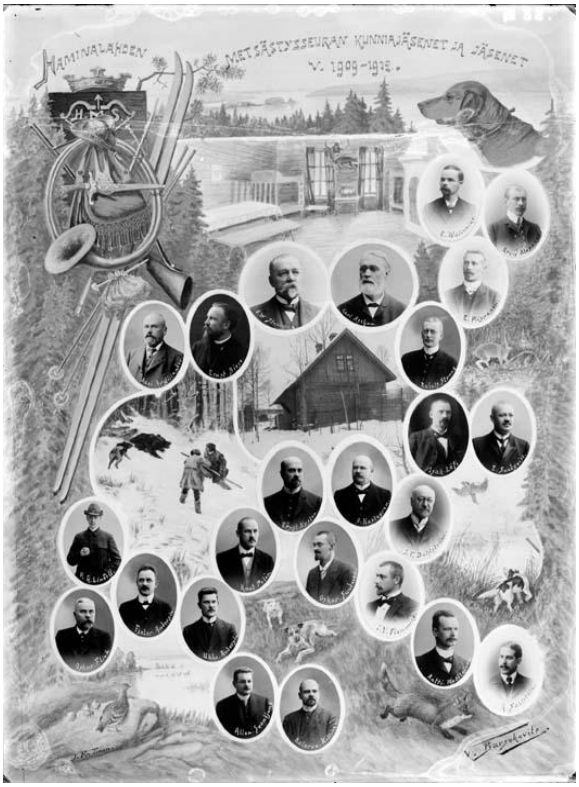

23. Haminalahden metsästysseuran kunniajäsenet ja jäsenet v. 1909 - 1912. Oskar Flink vasemmassa alanurkassa.

Juuret Pohjanmaalla

Oskar Flinkin isä, Isak Flink oli espoolaisen Träskändan kartanon ns. alustalainen ja ammatiltaan muurarimestari, siis arvostettu ammattimies. Kartanon omisti suomalaissyntyinen kreivitär Aurora Karamzin (1808-1902), joka oli ensimmäisen miehensä, venäläisen kreivin ansiosta erittäin rikas. Aurora Karamzin tunnetaan Suomen historiassa laajasta hyväntekeväisyystyöstä, mm. Diakonissalaitoksen perustajana. Träskändan kartanon ilmapiiristä ja arvomaailmasta on varmaankin saatu malli menestymiselle ja sääty-yhteiskunnan käytöstavoille.(60

Oskar Flink syntyi Espoossa vuona 1867. Hänen vanhempiensa sukujuuret ovat ruotsinkielisellä Pohjanmaalla Munsalassa, Uudenkaarlepyyn seudulla.

Oskar Flinkin vanhemmat

24.Isak Matsson Flink 1840-1919

25. Maria Charlotta Gumberg

1837-1921

Isak Flinkillä (1840-1919) oli kuusi lasta, joista vain vanhin, Oskar sekä nuorimmat Matilda Wilhelmina (1877-1955) ja Anna Elisabeth (1880-1947) saavuttivat aikuisiän.(61

Sukutarinan mukaan Aurora Karamzin mieltyi Isak Flinkin perheeseen ja lupasi tukea heidän lastensa koulutusta. Lapset kävivät Karamzinin ylläpitämän kansakoulun ja Oskar Flink sai mahdollisuuden käydä Helsingin teollisuuskoulun, joka vastaa taannoista teknistä oppilaitosta, nykyistä ammattikorkeakoulua. Tyttäret kävivät kauppakoulun ja Wilhelmina toimi sittemmin veljensä firmassa kirjanpitäjänä ja konttoristina.Toinen sisar toimi valokuvaajana Porvoossa.(62

Oskar Flink meni naimisiin vuonna 1890 Johanna (Hanna) Aleksandra Jakobsonin (1872-1947) kanssa. Perheeseen syntyi yhdeksän lasta, seitsemän tyttöä ja kaksi poikaa, vuosina 1891-1910.(63

26. Oskar Flink
1867- 1915

27. Hanna Flink
1872-1947

Oskar Flink teki kansakoulun jälkeen muurarin ja kirvesmiehen töitä, aloitti opintonsa Helsingin teollisuuskoulussa vuonna 1885 ja valmistui rakennusmestariksi kaksi vuotta myöhemmin vuonna 1887 ruotsinkieliseltä rakennusosastolta. Päästötodistuksessa kaikki rakentamiseen liittyvät arvosanat ovat yhdeksikköjä, muissa aineissa arvosanat vaihtelevat kirjanpidon kuutosesta geometrian kahdeksikkoon.(64

Flinkin ensimmäinen työpaikka oli Sortavalan seminaarin työmaalla nimikkeellä ”neljännesmies”, aputyönjohtaja. Seuraava tehtävä oli Mikkelin lääninvankilan työmaalla nimikkeillä ”piirustaja” ja ”valvoja”. Flinkin tehtävänä oli valtion edustajana valvoa töitä ja urakkasopimuksen toteutumista. Piirustajia työmailla tarvittiin muutosten tekemiseen ja tarkentamiseen. Tuolloin kaikki piirustukset piirrettin käsin eikä kopiointivälineitä ollut.(65

Tyynelä

Mikkelistä Flink muutti Kuopioon valvojaksi Niuvanniemen mielisairaalan laajennuksen työmaalle. Flinkien ensimmäinen koti Kuopiossa oli Tyynelän talossa Niuvanniemen lähellä Niuvaan menevän tien varrella lähellä Savisaaren tien risteystä. Tyynelän taloa on myöhemmin laajennettu ja se on edelleen asumiskäytössä.

28. Tyynelän talo vuonna 2010 kuvattuna Savisaaresta

Flinkit muuttivat keväällä vuonna1894 Tampereelle ja muutamaa kuukautta myöhemmin Joensuuhun, josta Oskar Flink oli saanut ensimmäisen urakkansa Joensuun sairaalan rakentajana .(66

Oliko syynä Tampereelle muuttoon jokin toinen valtion työtehtävä, kun Niuvanniemen laajennus oli valmistunut, vai jokin muu työpaikka, jäi selvittämättä. Yrittäjäksi ryhtyminen näyttää olleen hänen arvostuksissaan etusijalla.(1

Isak ja Maria Flinkin sukupuu

Sukututkimuksen taulut on esitetty liitteessä 8

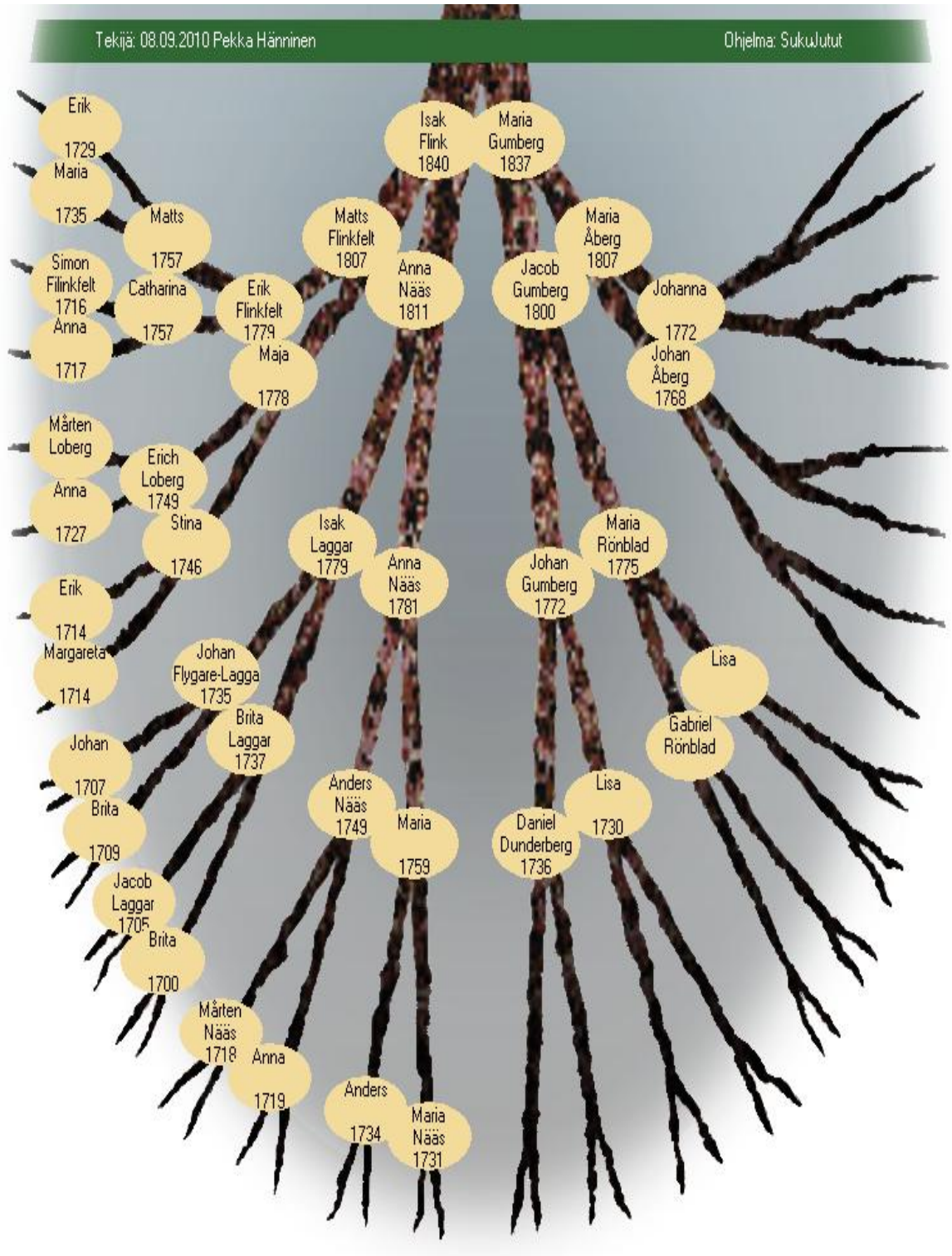

Aatala –Adala

Muutettuaan toistamiseen Kuopioon vuonna 1897 perhe asui kantakaupungissa korttelissa nro 151 opettaja Otto Walleniuksen perillisten kiinteistössä. Talo sijaitsi Puijonkadun, Koljonniemenkadun ja Haapaniemenkujan, nykyisen Käsityökadun rajaamalla tontilla. (67

Perhe muutti vuonna 1900 Oskar Flinkin hankkimaan ja kunnostamaan Aatalan huvilaan Itkonniemellä. Huvilaa on perheessä aina kutsuttu Adalaksi, mutta Aatala on paikallinen nimi, joka esiintyy mm. Aatalan konepajan nimessä ja sittemmin Aatalankatuna. Ääntämys oli seurausta perheen ruotsinkielisyydestä. Kaupungin arkiston asiakirjoissa esiintyvät molemmat muodot.

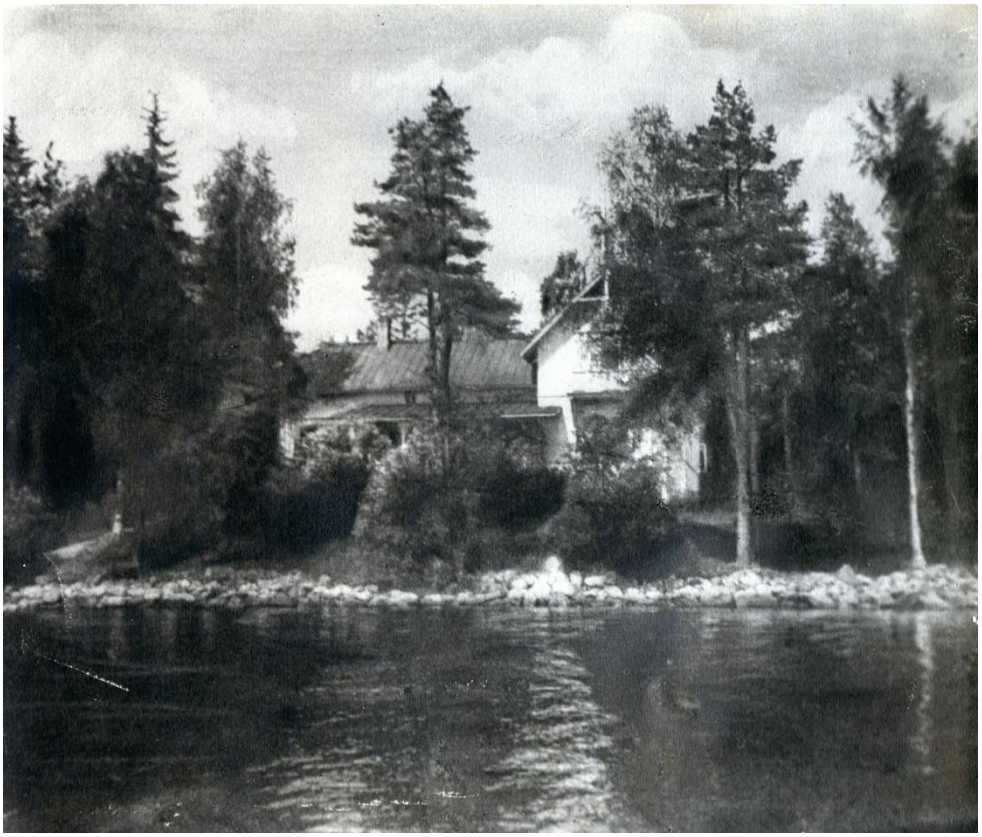

29 Aatala – Adala

Aatala oli alunperin pienehkö, muutaman huoneen käsittävä mökki, jota laajennettiin Flinkin perheen tarpeisiin. Siihen rakennettiin toinen rakennusrunko poikittain vanhaan nähden. Laajennuksen pääty näkyy kuvassa oikealla. Näin saatiin tilat salille, tilavalle eteiselle, suurelle avokuistille ja Flinkin konttorille sekä ullakolle kolme makuuhuonetta. Pinta-alaa oli noin 200-250 neliötä ja huoneita 11 – 12. Rakennus sijaitsi aivan Kallaveden rannassa hyvin vehmaassa ympäristössä vanhojen puiden keskella. Muistitiedon mukaan Adalassa oli suuri puutarha, mikä oli tavallista myös porvarisperheissa.

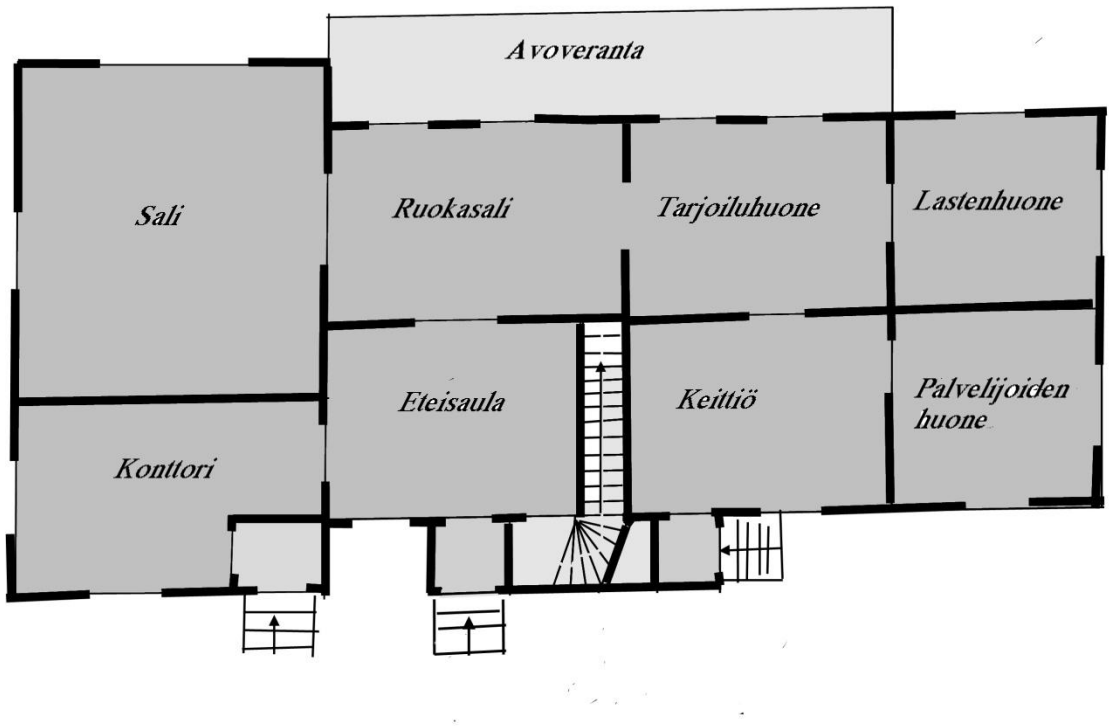

30. Aatalan huvilan pohjapiirros. Se on tekijän paikan päällä tekemän muistiinpanon mukainen. Piirroksen tarkasti Oskar ja Hanna Flinkin tytär, Meeri Paavilainen. Hän myös nimesi huoneiden käyttötarkoituksen. Flinkien aikana veranta oli avoin ja se on myöhemmin lasitettu, mikä näkyy huvilasta 1950 –luvulla tehdyssä maalauksessa. Huvilan toisessa kerroksessa oli kolme makuuhuonetta. Järvelle antavassa päädyssä oli parveke.

Kerrotaan, että Flink oli vuokraamassa kaupungista asuntoa, mutta tuleva vuokraemäntä oli kertonut kuulleensa, että herra rakennusmestarilla on kovin vilkkaita tyttäriä (”att herr byggmästare har så vilda flickor”). Isä Oskar oli siitä sen verran suivaantunut, että osti oman talon ja riittävän kaukaa naapureista. Tyttäriä oli tuolloin neljä ja viidentenä poika, Mårten, joten vuokraemännän huoli ei liene ollut aiheeton. Todellisuudessa Aatalan hankinta ajoittuu samaan aikaan Oy Puusepän toiminnan käynnistämisen kanssa ja liittyy sahan perustamiseen, joka puolestaan liittyi Puusepän toimintaan. Hankinta on tehty todennäköisesti teollisuustontin vuoksi ja huvila on tullut kylkiäisenä.

Aatala oli ilmeisesti pienehkö, muutaman huoneen käsittävä mökki, jota Flink laajensi perheensä tarpeisiin. Pinta-alaa voisi arvioida olleen 200 - 250 neliötä, siis ei kovinkaan suuri sen aikaiseksi kaupunkiporvarin asunnoksi. Huoneita on ollut 11-12. Perhe oli suuri, 11 henkeä ja lisäksi Oskar Flinkin sisar Wilhelmina sekä 1-2 apulaista.(68

Kun Flink vuokrasi myöhemmin kauempaa Itkonniemeltä Tapiolan teollisuustontin, oli siihen kuuluva huvila perheen käytössä. Hanna Flinkin sisar Fanny Jakobson asui siinä vuosina 1905-1913. Fanny-käly oli veljensä palveluksessa konttoristina ja kirjanpitäjänä.(68

Aatalan ja Tapiolan tonteilla oli Flinkin omaan käyttöönsä rakentama saha vuosina 1900-1907 sekä betonivalimo. Teollisuus siirtyi Sikoniemeen vuonna 1908. Aatalan huvila säilyi paikallaan Flinkien jälkeenkin, mutta jäi vähitellen teollisuuden puristuksiin. Sen tontille perustettiin Aatalan konepaja. Viereisen Tapiolan huvilan ja sahan paikalle perustettiin ensiksi tulitikkutehdas ja sen jälkeen Savo Oy:n vaneritehdas. Myöhemmin vaneritehdas laajeni myös Aatalan tontille. Tehdas siirtyi 1970-luvulla Oy Saastamoisen omistukseen. Tällöin huvilarakennus oli erittäin huonossa kunnossa, se oli jaettu useammaksi asunnoksi ja oli ollut tyhjillään jonkin aikaa. Aatalan huvila purettiin 1970-luvun puolivälissä. Vuonna 2010 paikalle valmistuu uudisrakennus, johon sijoittuu kuopiolainen Lemminkäinen-konserniin kuuluva rakennusyritys Savocon Oy sekä muiden Lemminkäisen toimialojen Kuopiossa toimivat alueelliset yksiköt. Ympyrä sulkeutuu – Aatala on taas Kuopiossa toimivan rakentajan käytössä.

Arkea ja seuraelämää

Perheen osallistumisesta Kuopion porvariston seuraelämään on vain niukasti kertomuksia. Oskar Flink tunnettiin ulospäin suuntautuneena seuramiehenä ja oli ihmisenä pidetty, mihin viittaa osallistuminen moniin julkisiin ja yksityisiin rientoihin ja harrastuksiin.

Amorin asioille löytyi tilaa liiketoimien ohessa. Oskar Flinkin sisar, Wilhelmina toimi veljensä konttoristina ja kirjanpitäjänä kunnes vuonna 1905 oli pyytänyt työtodistuksen ja eronnut tehtävästään. Myöhemmin hän avioitui Flinkin yhteistyökumppanin, insinööri Bertrand Håkansonin kanssa. – Oskar-veljen on kerrottu todenneen: ”Sai Bertrand hyvän työihmisen”.

Aatala oli kaupungin ulkopuolella ja lapset vietiin kouluun hevosella. Muutoin matka keskustaan tehtiin jalan tai polkupyörällä, jota myös Oskar Flink käytti. Polkupyörä yleistyi 1900-luvun ensimmäisellä kymmenluvulla, kun pyörä oli teknisesti kehittynyt nykyiseen muotoonsa; erityisen tärkeä käytön kannalta oli vapaasti pyörivä, jarrulla varustettu takapyörä. Ajotaito ei kuulunut vielä ”kansalaistaitoihin”. Niinpä Oskar Flinkin pyöräilyä voi pitää jopa radikaalina varsinkin, kun hän sadesäällä pyöräillessään käytti suurta mustaa sateenvarjoa. – Näky ei vastaa sitä kunnianarvoisaa hahmoa, joka hänestä on jälkipolvilla.(69

Polkupyörän yleistyessä herrasväen uudeksi leluksi tuli moottoripyörä. Kerrotaan, että myös Oskar Flink olisi kokeillut uutta tulokasta. ”Nupikauppias Lööv” (rautakauppias Löf) oli sitä tarjonnut, kun oli pitänyt Flinkiä liian vanhana ajamaan polkupyörällä. Myyjä oli kuitenkin unohtanut selittää, kuinka kone pysäytetään. Matkanteko loppui vasta, kun polttoainekin loppui ja koeajaja joutui lykkäämään pyörän Niuvanniemeltä kotiin. - Kauppoja ei syntynyt. (70

31. Moottoripyörä vuodelta 1913

Kuvan pyörä on Victor Barsokevitschin vuonna 1913 kuvaama, joten sen kaltainen pyörä on Kuopiossa ollut samoihin aikoihin, kun Oskar Flink teki epäonnisen koeajon uudella kulkupelillä. Ensimmäiset moottoripyörät muistuttivat polkupyöriä, joiden runkoa oli vahvistettu, renkaiden kumeja paksunnettu ja pyörä varustettu pienellä kaksitahtimoottorilla. Pyörässä saattoi vielä olla myös polkimet, ei kuitenkaan Flinkin kokeilemassa, sillä hän joutui työntämään ajopelin Niuvasta kaupunkiin polttoaineen loputtua.(77

Kerrotaan Oskar Flinkin loukanneen jalkansa palatessaan klubi-illasta aamuyön tunteina kotiin. Hanna Flink oli nauranut katketakseen nähdessään miehensä kurjan tilan ja alkanut kääriä jalkaa lyijyvesihauteeseen. Kun kääriminen ei ollut kelvannut, oli Hanna todennut ”det här kan jag nog” - tämän minä kyllä osaan – olen kapaloinut yhdeksän lasta.(71

Käytöstapojen ja pukeutumisen suhteen pappa-Oskar on ollut tarkka eikä ruokapöydässä saanut temppuilla - ”kaikki ruoka on hyvää” tai ”muikulla ei ole päätä eikä ruotoa”. – Hän oli syntynyt suurten nälkävuosien aikaan 1867, mikä on varmasti heijastunut hänen omaan lapsuuteensa. – Myös ruuan terveysvaikutuksiin kiinnitettiin huomiota: lasten tuli syödä jokaisella aterialla pala näkkileipää ilman voita tai muuta särvintä. Mitä tällä tavoiteltiin ei ole tiedossa, mutta lapsille se oli vastenmielistä ja niinpä he yrittivät piilottaa palaset. Palvelustyttöjen tehtävänä oli valvoa ohjeen noudattamista. Pienimpien kohdalla valvonta kuitenkin lipsui, mistä vanhemmat sisarukset olivat nyreissään. Sisarusten keskinäinen lojaalisuus kuitenkin piti eikä pikkusiskoja paljastettu. Sama lojaalisuus jatkui läpi elämän. Perheen vävy Tuure Paavilaisen aforismin mukaan ”Flinkin tytöt ovat kuin hyökkäysvaunu, jossa on 18 vaihdetta eteenpäin eikä yhtään taaksepäin.”

32. Nuorten sisarusten glamouria

Oskar ja Hanna Flinkin vanhimmat tyttäret vuoden 1915 tienoilla vasemmalta:

- Naema
- Ellen
- Ina

Oskar ja Hanna Flinkin lapsuuden kokemusten perua on myös työn kunnioitus, toisen tekemää työtä tuli arvostaa. Esimerkiksi Mårten oli Fanny Flinkin lähettämän kortin mukaan heinätöissä Sikoniemessä kesällä 1909, lasten tuli siis osallistua kiireisiin töihin jopa kymmenvuotiaina.(72

Pappa-Oskarin suhde lapsiin on ollut ajan tavan mukaan melko etäinen eikä hän juurikaan osallistunut lasten kasvatukseen. Tytär Meeri Paavilainen on kertonut, kuinka hän oli kotimatkalla Aatalaan ylittämässä Maljalahden siltaa, kun näki papan tulevan vastaan. Sillalta ei voinut pujahtaa pusikkoon tai nurkan taakse - siispä, kuinka käyttäytyä. Hän pysähtyi, niiasi isälleen.

Kun kuudetta lasta oltiin kastamassa, olisi pappa-Oskar halunnut nimeksi Inga Mera - ei enää, ei lisää- . Pappi ei kuitenkaan suostunut, vaan antoi lapselle

nimeksi Inga Maria. ”Mera” ei häipynyt kokonaan, vaan lasta kutsuttiin Meeriksi. Enteellisestä nimestään huolimatta Meeri sai vielä kolme sisarusta lisää.

Hanna Flinkistä kerrotaan, ettei hän pelännyt mitään ja edellytti muiltakin reipasta asioihin tarttumista. Muutto kahdeksantoistavuotiaana nuorikkona suomenkieliseen Savoon, on varmaan ollut lähes ummikkoruotsinkieliselle aikamoinen kokemus. Hanna Flink vastasi ajan tavan mukaisesti kotikomennosta. Ilmeisesti se on ollut tiukka, sillä tiukkuutta oli vielä rasavillien tyttärenpoikien kaitsemisessa 1940-luvulla. Kun kouluunlähtijän piti pestä kädet, mitä asianomainen ei pitänyt lainkaan tarpeellisena, tarttuivat tiukat pihdit likaisiin käsiin eikä pullikointiin ollut mitään mahdollisuutta. Irvistys jälkikäteen kilpistyi huomautukseen ”elä pane suuta noin, se voi jäädä sellaiseksi” – yhdeksän oman lapsen antama rutiini oli ylivoimainen. Hanna Flink oli ahkera, vielä yli 70 -vuotiaana hän kävi marjametsässä ja siivosi itse saaliinsa, vadelmat parsinneulan avulla. Nuorimmat vävyt arvostivat anoppiaan: ”Viisas, paljon elämää nähnyt”.

Perhepiirissä asui ja työskenteli Oskar Flinkin konttoristina ja kirjanpitäjänä Hanna Flinkin sisar Fanny Jakobson. Työssään hänen kerrotaan olleen tunnontarkka ja ankarakin. Hän oli sisarensa apuna ja tukena suuren lapsijoukon hoitamisessa - yhdeksäntoista vuoden aikana yhdeksän lasta, ts. uusi vauva lähes joka toinen vuosi. Vuonna 1909 Fanny raportoi sisarelleen, joka oli Tukholmassa, kaiketi lepäämässä, ”Ole rauhallinen, Anna-Liisasta on tullut niin kiltti ja kaikki muutkin voivat hyvin. Mårten lähtee Sikoniemeen heinänkorjuuseen. Lepää niin, että jaksat taas suuren perheen kanssa.” (tekijän suomennos)

Lasten ei katsottu sopivaksi leikkiä tai seurustella naapuruston työläislasten kanssa. Meeri Paavilainen kertoi, kuinka hän pikkutyttönä, vuoden 1910 tienoilla oli mennyt leikkimään naapuripihaan, oli isä-Oskar moittinut ja varoitellut: ”Jos sinä menet heidän pihalleen, saattavat he tulla meidän pihallemme!” Ilmeisesti voimistuva työväenliike herätti pelkoa. Olihan aika hyvin levotonta.

Lapset osallistuivat kaupungin nuorten rientoihin. Puijon kelkkamäki avattiin maaliskuussa vuonna 1913. Ainakin pojista vanhempi, Mårten sekä tyttäristä Meeri osallistuivat tähän harrastukseen. Mäki noudatti vanhan Puijontien linjaa. Tien toinen puoli oli aurattu kelkkamäeksi ja toinen sivu poluksi, jota myöten kelkat vedettiin Puijon huoltohevosella takaisin huipulle. Myöhemmin lumivalleja korotettiin, ura jäädytettin kouruksi ja alapäähän rakennettiin kaarre niin, että vauhti saatiin kovemmaksi. Pituutta mäellä oli 1700 metriä. Mäessä laskettiin pitkillä, kaksoisjalaksin varustetuilla kelkoilla, joihin malli oli haettu Sveitsin Davosista. Flinkin perheellä oli yksi tai kaksi kelkkaa.(73

33. Puijon kelkkamäki

Laskemassa kunnallisneuvos Bruno Granit-Ilmoniemi yksi mäen puuhamiehistä.

Äiti, Hanna Flink ei mäenlaskua hyväksynyt ja kerran hän näki kaupungilla, kun Puijon hevonen ajoi täyttä laukkaa lääninsairaalan suuntaan. Hanna Flink oli tuhahtanut: ”Taas sen hullun kelkkamäen uhri.” Uhri oli oma poika, Mårten, jolta oli murtunut reisi, mikä siihen aikaan tiesi vähintään kuuden viikon sairaalahoitoa vetolaitteessa.

34. Puijon kelkka

Kelkat Puijon mäkeen hankittiin aluksi Sveitsin Davosista. Puijolle sopivan kotimaisen kelkan saamiseksi vuonna 1915 järjestettiin suunnittelukilpailu, jonka voitti insinööri Oskari Terhi. Kuvassa voittanut kelkka. Siinä on metallijalakset ja kolmionmuotoinen ohjaustanko, jota taaksepäin vetämällä kelkan perässä olevan jarrun oli tarkoitus hillitä liian huimaa vauhtia.

Meeri, perheen ilmeinen rasavilli ja poikatyttö, menestyi sen sijaan paremmin. Hän oli ensimmäinen, joka uskalsi laskea mäen vesikelkalla. Toisen version mukaan hän oli ensimmäinen tyttö, joka uskaltautui tähän mainetekoon. Vesikelkka oli puinen, työntöaisalla varustettu, noin puolitoista metriä pitkä kelkka, jollainen oli jokaisessa pihapiirissä mm. vesisaavin ja polttopuiden kuljetusta varten, siis ei mäenlaskuun tarkoitettu, ei ainakaan Puijon huipulta.

Ruotsia ja suomea

Perheen kotikieli oli ruotsi, minkä selittää molempien vanhempien sukujuuret ruotsinkielisellä Pohjanmaalla. Myös heidän lapsuutensa ja nuoruutensa ympäristöt olivat ruotsinkieliset Espoo ja Helsinki. Oskar Flinkin suomen kielen tasosta ei ole tietoa, mutta asioiden hoito ja kanssakäyminen työntekijöiden kanssa on edellyttänyt suomen kielen taitoa. Ilmeisesti ruotsi sujui luontevammin, sillä esimerkiksi ”Fria Ord”-julkaisun hän tilasi ruotsinkielisenä. Hanna Flink puhui suomea, mutta selvästi korostaen ja käyttäen svetisismejä, kuten puhelimessa: ”se on Hanna Flink kun puhuu”. Tyttären poikaviikarit kinutessaan puhdistettavina olleita marjoja saivat vastaukseksi: ”mene metsä, poimi marja”. Myöskään suomenkielen tyylit eivät olleet täysin hallinnassa, esimerkkinä Kuopion torilla tehty kysymys: ”Ukko! Mitä munas maksaa?”

Perhe ei korostanut ruotsinkielisyyttään. Lapsista vanhimmat kävivät ruotsalaisen yhteiskoulun, pappa-Oskarin rakentamassa koulurakennuksessa. Ruotsalainen yhteiskoulu oli perustettu 1886. Koulu oli yksityinen ja sen toiminta rahoitettiin valtionavuin ja Helsingin ruotsinkielisten avustuksin. Kuopion kaupunki ei sen sijaan osoittanut koululle varoja, elettiinhän kielitaistelun aikoja. Koulun toimintapohjaa kavensi ruotsinkielisten määrän väheneminen ja suomenkielisen oppikoulun kehittyminen. Aikaisemmin myös suomenkieliset olivat käyneet ruotsalaista yhteiskoulua. Ruotsinkielisiä Kuopiossa oli vuonna 1890 reilut 700 henkeä, vuonna 1900 noin 400 henkeä ja 1910 noin 350 henkeä. Uudet toimitilatkaan eivät pelastaneet ruotsinkielistä koulutusta Kuopiossa, vaan koulun toiminta lakkasi oppilaiden vähäisyyden vuoksi vuonna 1913. Meeri-tytär ja häntä nuoremmat pääsivät haluamaansa suomenkieliseen kouluun.(74

Suomen kieleen perheessä ei suhtauduttu kielteisesti ja nuorimmat lapset käyttivät suomea myös kotona, tosin taskurahaa tai muuta hyvää kannatti pyytää ruotsiksi. Oskar Flink oli osakkaana Suomalainen Teatteritalo Oy:ssä kolmella osakkeella, joiden nimellisarvo oli 100 mk. Sijoitus on varmaankin ollut kannatuksen osoitus, sillä osakkeiden arvoksi perukirjassa on kirjattu vain 10 mk eli kymmenesosa nimellisarvosta. Myös perheen puhelinluettelon tekstit olivat suomeksi ja mm. Oskar Flinkin kuolinilmoitus ja nekrologi olivat suomeksi, vain muistovärssy oli ruotsiksi. Ruotsalaisen koulun käyneet vanhimmat sisarukset puhuivat myös kotikielenään ruotsia. Nuorimmillakin ruotsinkielen taito säilyi läpi elämän. Keskenään sisarukset puhuivat yleensä ruotsia. Kaikki lapset puhuivat täydellisesti suomea.(75

Ruotsinkielisyydestä huolimatta perhe näyttäisi asettuneen kuopiolaiseksi, mm. Oskar Flink hankki koko perheelleen hautapaikan Kuopion suurelta hautausmaalta. Hän varusti sen säätynsä mukaisella kookkaalla hautakivellä ja kokonaisuutta ympäröivillä ketjuilla. Hautaan on haudattu Oskar ja Hanna Flinkin lisäksi vauvana kuollut tyttären tytär Anita Johanson (1919) sekä Karin Magnusson (Flink, 1993) ja hänen puolisonsa Ragnar Magnusson (1976). Hanna Flink asui Kuopiossa kuolemaansa, vuoteen 1947 asti, siinä vaiheessa ainoana koko 11-jäsenisestä perheestä.

3.Epilogi

Oskar Flinkin menestystarina päättyi sairastumiseen syöpään alle 50 -vuotiaana. Hän kuoli 21.3.1915 .

Lapsista vanhimmat tyttäret olivat jo naimisissa tai menossa naimisiin. Nuoremmille määrättiin virallinen holhooja valvomaan heidän etujaan. Kuolinpesässä oli perheen henkilökohtaista omaisuutta ja varallisuutta sekä koko yritystoiminnan varallisuus ja tuotantovälineet. Pesä oli varakas, mutta siitä oli suuri osa tuotantovälineitä. Sitä rasitti myös melko suuri epävarmojen saatavien erä sekä yrityksen toimintaluotto, jota vastasivat arvopapereissa olleet henkivakuutuskirjat. Maailmansodan alkaminen näkyi jo taseessa.

Yrityksen toiminnan jatkaminen ilman Oskar Flinkin henkilökohtaista panosta tuskin olisi onnistunut. Myöskään yrityksen jatkaminen toiminimellä perikunnan lukuun ei olisi ollut juridisestikaan mahdollista, vaan tuotantovälineet olisi pitänyt yhtiöittää. Hanna Flink ilmoitti kaupparekisteriin Oskar Flinkin yritystoiminnan lakanneeksi 28.4.1915 .(76

Oskar Flinkin menestystarinan selittävät osittain hyvät ajat. Suomessa oli vallinnut rauhantila aina vuodesta 1809 alkaen, jolloin Suomi liitettiin Ruotsista Venäjään. Suomi sai autonomian, jonka turvin se saattoi kehittyä muusta Venäjästä erillään. Suomi teollistui ja kävi vilkasta ulkomaankauppaa puuraaka-aineen ansiosta.

Flinkin menestyksen taustalla oli hänen mahdollisuutensa koulutukseen pidemmälle, kuin hänen sosiaalinen taustansa olisi edellyttänyt. Hän myös menestyi opinnoissaan ja sai jo nuorena miehenä vastuunalaisia tehtäviä. Samoin Aurora Karamzinin antama tuki aloittavalle yrittäjälle oli ratkaiseva. Merkittävää oli tietysti se, että hän pystyi hoitamaan raha-asiansa ja kuittaamaan saamansa takaukset. Myös kaksikielisyys oli tärkeä avu aikana, jolloin virkamiehistö oli pääosin ruotsinkielistä ja päätoiminta-alueena oli suomenkielinen Pohjois- Savo.

Tärkein tekijä oli varmaan hänen liikemiestaitonsa ja kykynsä oivaltaa uusia mahdollisuuksia sekä hallita suuria kokonaisuuksia, kyky pitää pyörät pyörimässä ja olla monessa mukana. Hänen tavoittelemansa rakennuskonsernin rakentaminen jäi kuitenkin kesken.

4.Lähteet

Lähdekatsaus

Tutkimuksen lähtökohtana ovat olleet ne kertomukset ja muistikuvat, jotka Oskar Flinkistä ja hänen toiminnastaan Kuopiossa ovat säilyneet perheen ja suvun piirissä. Näitä kertomuksia ei ole missään vaiheessa dokumentoitu, vaan ne ovat kauttaaltaan vähintään toisen käden, suurelta osaltaan kolmannen käden tietoja. Ne ovat siis voineet muuttua ja värittyä ajan kuluessa. Olen kelpuuttanut pääsääntöisesti vain sellaisia tarinoita, jotka olen kuullut useamman sukulaisen kertomana. Sukutarinoita olen pyrkinyt varmentamaan arkistolähteistä ja julkaistuista tutkimuksista ja useissa kohdin olen voinut jättää tarinan osuuden kokonaan pois, kun lähteistä on löytynyt dokumentoitu tieto.

Oskar Flinkin henkilöä ja hänen toimintaansa koskevat asiat olen pyrkinyt todentamaan alkuperäislähteistä tai useammasta eri tutkimuksesta tai muusta kirjallisesta lähteestä. Sen sijaan tapahtuma-ajan taustakuvauksissa olen yleensä käyttänyt julkaistuja tutkimuksia ja muita kirjallisia lähteitä.

Aurora Karamzinin takaus Oskar Flinkille on ollut ratkaiseva hänen yritystoimintansa käynnistymiselle. Tieto perustuu Flinkin tyttärien, Naema Eerikäisen ja Karin Magnussonin kertomuksiin. Tietoa ei ole onnistuttu todentamaan arkistolähteistä. Kertomus on kuitenkin uskottava, sillä muuta mahdollista takaajaa ei hänellä ollut esim. sukulaisten keskuudessa. Kertomus sopii myös siihen kuvaan, joka Aurora Karamzinin toiminnasta yleisesti on.

Oskar Flinkin jälkeen laadittu perukirja antaa monipuolista ja yksityiskohtaista tietoa hänen yritystoiminnastaan ja perheensä elämästä. Perukirjan taloudelliset tiedot ovat sinänsä paikkansa pitäviä, mutta on huomattava, että omaisuuserien arvostuksissa perukirjaan kirjataan pienin arvo, minkä ko. omaisuusesineen myynnistä sillä hetkellä voi saada. Samoin saataviksi kirjataan vain varmat saatavat. Vastaavasti velat kirjataan kaikkine oheiskuluineen täysimääräisinä sekä epävarmat saatavat huonoimman vaihtoehdon mukaisesti.

Kuopion kaupungin taksoituslautakunnan päätökset ovat olleet tärkeä lähde. Tosin veroäyrien määrästä voidaan tehdä vain karkeita johtopäätöksiä tuloista verotuksen kaavamaisuuden vuoksi. Niistä voidaan kuitenkin tehdä vertailuja Oskar Flinkin ja eri henkilöryhmien välisistä tulo- ja varallisuustasoista Ilkka Nummelan ja Erkki K. Laitisen tutkimusten avulla.(37,39

Taksoitus on kirjattu kiinteistöittäin ja asiakirjassa näkyy ko. kiinteistöön henkikirjoitetut 18 vuotta täyttäneet henkilöt. Näin taksoituspäätöksistä on saatu selville Oskar Flinkin ja hänen perheensä asuinpaikat ja taloudessa kulloinkin asuneet ihmiset. Samoin Flinkin yritysten sijainti ja niissä vakituisesti toimineet henkilöt on saatu selville ja voitu täsmentää teollisuustilaston perusaineistosta.

Laivonsaaren tiilitehdas on osassa lähteitä mainittu Savisaaren tiilitehtaana. Sekaannuksen on aiheuttanut ilmeisesti se, että tehdas sijaitsi Savisaaren kylässä. Tekstissä olen käyttänyt yksinomaan nimeä ”Laivonsaaren tiilitehdas”.

Osassa lähteitä betonista käytetään nimitystä ”sementti”, esim. sementtivalimo. Syynä lienee se, että sementti uutena materiaalina antoi nimen sen avulla valmistetulle uudelle tuotteelle betonille. Tekstissä olen lähteestä riippumatta käyttänyt termiä ”betoni”.

Kaikki markkamääräiset luvut on esitetty käyvin hinnoin, siis rahanarvon muutoksia ei ole otettu huomioon. Tarkastelujaksolla 1891 -1914 inflaatio oli melko pientä, alle 3 % keskimäärin vuodessa. Maailmansota käynnisti voimakkaan inflaation ja se näkyy jo vuoden 1915 luvuissa. Rahanarvon muuntaminen nykyeuroiksi sisältäisi merkittäviä arviointiriskejä, sillä tuotannon ja kulutuksen rakenne olivat sata vuotta sitten niin erilaiset, että vertailuun tulisi väistämättä vääristymiä. Lukujen muuntaminen nykyarvoon vaikeuttaisi tässä tutkimuksessa esitettyjen markkamäärien vertailua muihin tutkimuksiin ja selvityksiin, jotka yleensä on esitetty käyvin hinnoin. Suuruusluokkien havainnollistamiseksi liitteenä on esitetty Tilastokeskuksen julkaisema rahanarvon muuntokerrointaulukko. (79

Lähdeluettelo

1	**Kuopion evl seurakunta**	**Virkatodistus/Oskar Flink**	
	Savo 23.3.1915	**Nekrologi**	
2	**Nummela, Ilkka**	**Kuopion historia III, Kustannuskiila, Kuopio 1989**	s.11,51-52
	Leiponen, Kauko	**Suomen tiiliteollisuuden historia, Osa II, Suomen tiiliteollisuus 1860 - 1978**	s.197
3	**Hämäläinen, Pentti**	**Laivon linjalta, Elämää Savisaari 1-kantatilalla ja sen ympäristössä**	s.63
	Leiponen, Kauko, mt		s. 511
	Kansallisarkisto	**Teollisuustuotannon perusaineisto**	
4	**Halila, Aimo**	**Suomen rakennushallinto 1811 - 1961**	s.68
	em.Nekrologi		
	Tolonen, August, toimittanut	**Suomen rakennusmestarien matrikkeli 1905 - 1930 Julk. Suomen rakennusmestarien liitto**	s.69-70
	Kansallisarkisto	**Lisäys Suomenmaan viralliseen tilastoon (SVT) XVI Rakennustilasto ,Yleisten rakennusten ylihallituksen kertomus vuosilta 1893-1899**	
	Kuopion kaupungin arkisto	**Kuopion maalaiskunnan taksoitus 1891-1915**	
5	Kuopion evl seurakunta	Virkatodistus/Oskar Flink	
	Kansallisarkisto	SVT Rakennustilasto XVI 1893-99	
	Nummela, Ilkka, mt.		s.12-13 ,36-37,87-89,140

6	Kansallisarkisto	SVT Rakennustilasto XVI 1893-99	
	Tolonen, August, mt.		s.69-70
	Vuorio, Kaija	**Savossa Savon Sanomat Sanomalehti Savon Sanomat 100 vuotta 1907 - 2007**	s.37-39, 180-181
	Riekki, Helena	**Kuopion kaupungin rakennushistoria 6, Kuopio 2005**	s.337-338
7	em. Nekrologi		
	Nummela Ilkka, em. Nekrologi	mt.	424-425
	Riekki, Helena, mt.		s. 185
8	Kansallisarkisto	SVT Rakennustilasto XVI 1893-99 Rakennushallituksen kertomus	
	Riekki, Helena, mt.		s.338,491,493
9	Nummela, Ilkka, mt.		s.108-109, 125-127, 166-171
	Leiponen, Kauko, mt		s.511
	Riekki, Helena	mt.	s.41,515
	Eerikäinen, Naema	**Hannu Magnussonin arkisto, Naema Eerikäisen haastattelu**	
10	em. Nekrologi		
	Riekki, Helena, mt.		s30
	Tolonen, August,mt.		s.70
	Pohjois-Savo no 59 1906	**Uutinen, 23.5.1906**	s.2
	Kuopion kaupunginarkisto	**Kunnallisia kertomuksia 1891 - 1915**	
	Seppänen, Lauri	**Kuopion rakennusmestarit 100 vuotta**	
11	**Hietakari, Eero**	**Kuopion telefoniyhdistys 1909-1934, Kuopio 1953**	s.30,55
12	em. Nekrologi		
	Skogström E W	**Juojärven vesistön kanavoiminen tie- ja vesirakennusten ylihallituksen määräyksestä, H:ki 1917**	s.51-54
	Tolonen, August,mt.		
13	em.Nekrologi		
	Riekki, Helena, mt.		s.39-40
	Tolonen, August,mt.		
	Laaksonen , Liisa	**Suomen Pankki, Kuopio Diplomityö TKK**	
14	em.Nekrologi		
	Riekki, Helena, mt.		s.184,491
15	em. Nekrologi		
	Riekki, Helena, mt.		s.120,491
	Tuomikoski, Yrjö	**Kuopion Säästöpankki 1876-1926, Kuopio1926**	s.84,88
16	em. Nekrologi		
	Tolonen, August, mt.		s.69-70
17	Riekki, Helena, mt.		s.258

18	**Joensuun maakunta-arkisto**	**Perukirja Oskar Flinkin jälkeen, 22, 29 ja 31 kesäkuuta 1915**	
19	Riekki, Helena, mt.		s.29, 499-550
20	Riekki, Helena, mt.		s.547
	Leiponen, Kauko, mt		
21	**Kansallisarkisto**	**Osakeyhtiö Kuopion Puuseppä**	
22	**Mäkikalli, Maija**	**Traditio kohtaa modernin huonekalutaiteessa ja -teollisuudessa, laudaturtutk. Turun yliopisto, 1996**	
	Kansallisarkisto	Osakeyhtiö Puuseppä	
	Otavan iso tietosanakirja, osa 4	Keuruu 1965	
23	**Kuopion kaupungin arkisto**	**Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1915**	
24	Nummela, Ilkka, mt.		s.77
	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1915	
	Kuopion kaupungin arkisto	Kunnallisia kertomuksia 1891 - 1915	s.65-66
25	Kansallisarkisto	Osakeyhtiö Kuopion Puuseppä	
	Maanmittauslaitos	**Lohkomiskirja, toimituskirja 10031, 1905**	
	Ahvenainen, Jorma	**Suomen sahateollisuuden historia, Porvoo 1964**	
	Mönkkönen, Jorma	**Kuopion historia, osa 7**	s. 90
26	Ahvenainen, Jorma, mt.		s.229-230
27	em. Perukirja		
28	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion maalaiskunnan taksoitus 1891-1915	
	em. Nekrologi		
	Kansallisarkisto	Teollisuustuotannon perusaineisto	
29	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion maalaiskunnan taksoitus 1891-1915	
	Leiponen, Kauko, mt		s.208-217
	Tilastokeskuksen arkisto	**Teollisuustilaston perusaineisto**	
30	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion maalaiskunnan taksoitus 1891-1915	
31	Eerikäinen, Naema,mh.		
	em. Perukirja		
	Tilastokeskuksen arkisto	Teollisuustilaston perusaineisto	
32	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion maalaiskunnan taksoitus 1891-1915	
	em. Perukirja		
33	Eerikäinen, Naema,mh.		
	Riekki, Helena, mt.		s.492
34	Eerikäinen, Naema, mh		
	Nummela, mt.		s.464
	em. Perukirja		
	Vuorikari, Outi	**Kuopion elokuvahistoria, Google**	
35	**Kansallisarkisto**	**Teollisuushallituksen diari No 45/81, 1896**	
36	Eerikäinen, Naema, mh		
	em. Perukirja		

	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1915	
37	**Nummela, Ilkka**	**Kuopiolaisten taloudellinen struktuuri verotuksen valossa teollistumisvaiheessa 1880-1910, Snellman-instituutti B-sarja 1,1984**	
38	em. Perukirja		
39	**Nummela, Ilkka-Laitinen, Erkki K**	**Kuopiolaisten varallisuuserot vuosina 1895-1915, Snellman-instituutti B-sarja**	
40	Nummela, Ilkka,	m. Kuopion historia 3	s.192-193
	Leiponen, Kauko, mt.		s. 390-391
41	Eerikäinen, Naema, mh		
	em.Perukirja		
42	em. Nekrologi		
	Riekki, Helena, mt.		
	Tolonen, August, mt.		
	Pohjois-Savo	m. Artikkeli	
43	Seppänen, Lauri, mt.		s.21
44	**Kuopion käsityö- ja tehdasseuruus 1938 - 48**		s.5,58
45	**Kuopion Klubin arkisto**	**Kuopion kunnallisklubin jäsenluettelo 1901 - 1911**	
46	Nummela, Ilkka,	m. Kuopion historia 3	s.253-255
	Tuomisto Tero	**Aikain myrskyssä, Kuopion sosialidemokraattisen työväenyhdistyksen historia 1, Iisalmi 1982**	s.69
	Jutikkala, Eino	**Itäsuomalaisen kansankulttuurin omaleimaisuus, Itsenäisyyden 75 -juhlav. Seminaarialustus Kuopiossa 16.11.1992**	s.10
47	**Viitala, Heikki**	**Kuopion 100 vuotias valtuusto**	s.33
	Otavan iso tietosanakirja, osa 4	Keuruu 1965	s.65-66
	Kuopion Klubin arkisto	**Kuopion kunnallisklubin jäsenluettelo 1901 - 1911**	
48	**Kuopion kulttuuri-historiallinen Museo**	**P.J.Pitkäsen arkisto**	
49	Kuopion kulttuuri-historiallinen Museo	P.J.Pitkäsen arkisto	
50	Eerikäinen, Naema, mh		
	WWW/Wikipedia	**Hakusana: kagaali**	
	Otavan iso tietosanakirja, osa 4	Keuruu 1965	s.130
51	Eerikäinen, Naema, mh		
52	Tuomisto, Tero, mt.		s.73-77
53	**Ketonen, Oiva**	**Kansakunta murroksessa, Kesää 1918 ja sen taustaa, Porvoo 1983**	s.119-125
54	Nummela, Ilkka	m. Kuopion historia 3	s.374
	Kuopion kulttuuri-historiallinen Museo	P.J.Pitkäsen arkisto	
	Kinnunen, Matti	**Sanan Valtaa Kallaveden kaupungissa I, Kuopion sanomalehdistön historia 1844-1917 Savon Sanomien kirjapaino oy**	
55	Tuomisto, Tero mt.		s.101-102
	Nummela, Ilkka	m. Kuopion historia 3	s.380-384
	Seppänen, Lauri, mt.		s.23
	Kuopion Museo	P.J.Pitkäsen arkisto	
56	Eerikäinen, Naema, mh.		

	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1915	
	Tuomisto,Tero, mt.		s.121-122
	Kuopion sos.dem. työväenyhdistys	**Arkisto/jäsenluettelo**	
	Nummela, Ilkka, mt.		s.386-387
57	em. Perukirja		
58	**Kuopion Klubin arkisto**	**Jäsen- ja osakasluettelo**	
59	**Kuopion kulttuuri-historiallinen museo**	**Victor Barsokevitsch, valokuva Haminalahden metsästysseuran jäsenistä**	
	Tuovinen, Pentti	**Haminalahden metsästysseura**	
60	**Espoon Kaupunginmuseo**	**Tiina Hero: proseminaarityö (2004)"Työväkeä ylipuutarhurista piikaan. Espoon Träskändan kartano työyhteisönä 1800-luvun loppupuoliskolla",**	
	Espoon evl seurakunta	**Virkatodistus/Isak Flink**	
61	**Kivimäki, Pirkko**	**Aurora Karamzin ja Träskändan kartano, esitelmä**	
	Espoon evl seurakunta	Virkatodistus/Isak Flink	
62	**Kuopion kulttuuri-historiallinen museo**	**Työtodistukset, antanut OK Flink**	
	Tolonen, August, mt.		
63	Espoon evl seurakunta	Virkatodistus/Isak Flink	
64	**Kansallisarkisto**	**Helsingin teollisuuskoulu, oppilaskortisto**	
65	em.Nekrologi		
	Halila mt.		s.68
66	**Kuopion kaupungin arkisto**	**Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1915**	
67	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1915	
68	Kuopion kaupungin arkisto	Kuopion kaupungin taksoitus- ja verokirjat 1891 - 1916	
69	**Kuva, Heikki**	**Kaksipyöräisten vuosisata, Suomen polkupyörä- ja Mopediyhdistys ry Jyväskylä 1998**	s.46-50
70	Eerikäinen, Naema, eh.		
	Kuva, Heikki, mt.		s.46-50
71	Eerikäinen, Naema, mh.		
72	**Hari, Jyrki**	**Fanny Jakobsonin jäämistö,Postikortti**	
73	Riekki, Helena, mt.		s.366
	Kuopion kulttuuri-historiallinen museo	**Kuopio-Kansio Kuopion kaupunkiin liittyvää historian ja yhteiskuntaopin oppimateriaalia Kuopio 1977**	s,1.6.6
74	Nummela, Ilkka	m. Kuopion historia 3	s.424-425
75	em.Perukirja		
	Kuopion kaupungin kirjasto	**Kuopion telefooniluettelot**	1906-1915
	Kuopion kaupungin kirjasto	Kuopion osoite- ja ammattihakemisto	1912-1913
76	**Kansallisarkisto**	**Teollisuushallituksen diari No 124/222, antanut:leski Hanna Flink**	
77	**Juurikkala, Jussi**	**Moottoripyörä Suomessa, Jyväskylä 1999**	s.20-21

5.Liitteet

1. Kuvaluettelo

	Kansikuva Aatalan huvila	Valokuva Oskar Sarasjärven öljyvärimaalauksesta vuodelta 1951 tai 1957	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
	Kartta	Kuopion kaupunki 1913	
1	Laivonsaaren tiilitehdas	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
2	O.W.Backmanin kirjapaino	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
3	Kuopion Sokeainkoulun koulurakennus	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
4	Kuopion ruotsalainen yhteiskoulu	Postikortti	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
5	Raahen seminaari	SVT 1900-1903 Rakennustilasto XVI	Kansallisarkisto
6	Kuopion kuuromykkäinkoulu	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
7	Oy Puusepän tehdas Itkonniemellä vuonna1908	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
8	Kansallis-Osake-Pankin toimitalo	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
9	Kuopion museo- ja kirjastotalo	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
10	Kuopion museo- ja kirjastotalon työmaa 1906	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
11	Kuopion Puhelinyhdistyksen toimitalo	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
12	Juojärven kanavatyömaa 1912-1913	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
13	Juojärven kanava 2002	Hannu Magnusson	
14	Suomen Pankin toimitalo	Postikortti	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
15	Kuopion Kaupungin Säästöpankin toimitalo	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
16	Näkymä tuomiokirkon tornista	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

17	Oy Puusepäntehdas ja saha lautatarhoineen vuonna 1908	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
18	Näkymä Kuopion satamasta	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
19	Sikoniemen tiilitehdas ja saha vuonna 1927	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
20	Liiketalo Kauppakatu 37-39	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
21	Valapaton viiva	Hannu Magnusson	
22	Korttisakki	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
23	Haminalahden metsästys-seuran kunniajäsenet ja jäsenet v. 1909 -1912.	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
24	Isak Matsson Flink 1840-1919		Hannu Magnusson/
25	Maria Charlotta Gumberg 1837-1921		Hannu Magnusson/
26	Oskar Flink 1867-1915		Hannu Magnusson/
27	Hanna Flink 1863-1947		Hannu Magnusson/
28	Tyynelä 2010	Hannu Magnusson	Hannu Magnusson/
29	Aatala-Adala		Hannu Magnusson/
30	Aatalan huvilan pohjapiirros	Hannu Magnusson	Hannu Magnusson/
31	Moottoripyörä vuodelta 1913	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
32	Nuorten sisarusten glamouria		Hannu Magnusson/
33	Puijon kelkkamäki	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
34	Puijon kelkka	Victor Barsokevitsch	Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

2. Oskar Flinkin rakennuskohteet

		Urakkahinta mk
1892-1894	Joensuun sairaala	142 000,00
1896-1897	Kuopion kuuromykkäinkoulu	192 000,00
1897-1899	Raahen seminaari	419 205,00
1898-1899	O.W.Backmanin kirjapainon rakennus	..
1898-1900	Kuopion sokeainkoulu	269 000,00
1899-1899	Ruotsalainen yhteiskoulu	49 000,00
1900	Saha omaa käyttöön	..
1900	Oy Puusepän tuotantotilat	..
1902-1904	Kansallis-Osake-Pankin toimitalo	..
1905-1907	Kuopion Museo	100 000,00
1909-1909	Oman liiketalon laajennus ja peruskorjaus	..
1909-1911	Oma saha ja tiilitehdas Sikoniemeen	..
1910-1911	Kuopion puhelinyhdistyksen toimitalo	..
1912-1912	Suomen Pankin toimitalo	..
1912-1912	Varistaipaleen kanava	..
1914-1914	Kuopion lyseon laajennus	..
1914-1915	Kuopion Säästöpankin toimitalo	139 000,00

3.Oskar Flinkin tiilitehtaiden ja betonivalimon työntekijät ja tuotanto

	Työntekijöiden lukumäärä eri kuukausina				Työntekijöitä keskim vuodes-sa		Palkka-summa	Tuotan-non määrä	Tuotannon bruttoarvo		Tuottavuus		
	1.1.	1.4.	1.6.	1.10.	miehiä	naisia	mk	kpl	mk	1000 kpl kohti	työn-tekijää kohti kpl	työn-tekijää kohti mk	
Kuopion lääni													
1915	15	49	214	47	171	11	81 500	3 703 000	180 200	49	20 346	990	TK Teollisuustilaston alkuperäisaineisto
Sikoniemen tiilitehdas													
1915	9	26	30	7	16	2	18 900	800 000	32 000	40	44 444	1 778	
1914	9	20	30	7	17		19 000	750 000	30 000	40	44 118	1 765	
1913	9	26	30	7	18		16 162	800 000	36 000	45	44 444	2 000	
1912	9	24	26	7	17		17 400	900 000	37 800	42	52 941	2 224	
1911	9	26	30	7	16	4	19 400	850 000	34 000	40	42 500	1 700	
1910	9	26	30	7	16	2	19 400	900 000	38 000	42	50 000	2 111	
1909			34	34	23	11	..	800 000	36 000	45	23 529	1 059	
Laivonsaaren tiilitehdaas													
1897					17			450 000	51 690				teollisuustilasto alkuperäisaineisto
1899					30			345 000	17 250				
1905					24			300 000	15 000				
Vaajasalon tiilitehdas													
1899					23			265 000	13 250				
1905					22			258 000	120 900				
							putkia kpl	kaivon-renkaita kpl	porras-kiviä kpl				TK.Teollisuus-tilaston alkuperäisaineisto
Betonivalimo													
1915	4	2	4	2			2 000	104	10 300				
1914	6	5	16	5			7 600	3 400	1 400				

4.Oskar Flinkin verotetut tulot Kuopiossa ja Kuopion maalaiskunnassa

Verotuksen perusteena oli:

1. Tulot talosta, tontista ja maasta
2. Tulot elinkeinosta ja liikkeestä
3. Palkkaeduista, eläkkeistä ja muista edellä luettelemattomista tuloista

Oskar Flinkille määrättyjen veroäyrien kohteena olleet tulot 1892-1915, mk käyvin hinnoin						
	Rakentaminen ja henkilökohtaiset tulot	Laivonsaaren tiilitehdas	Waajasalon tiilitehdas	Sikoniemen tiilitehdas	Sikoniemen maatalous	Tulot yhteensä
1891	..	..	..	..	..	..
1892	6 000	2 500	0	0	0	8 500
1893	4 400	2 500	0	0	0	6 900
1894	0	2 000	0	0	0	2 000
1895	0	0	0	0	0	0
1896	0	1 200	0	0	0	1 200
1897	0	0	0	0	0	0
1898	15 000	0	0	0	0	15 000
1899	14 000	0	0	0	0	14 000
1900	18 200	3 000	0	0	0	21 200
1901	15 400	3 000	0	0	0	18 400
1902	14 100	2 500	0	0	0	16 600
1903	13 500	2 500	1 500	0	0	17 500
1904	9 300	2 500	1 500	0	0	13 300
1905	9 900	2 500	1 500	0	0	13 900
1906	12 900	2 500	1 500	0	0	16 900
1907	14 400	1 500	0	0	0	15 900
1908	17 400	0	0	5 000	1 400	23 800
1909	14 400	0	0	7 000	1 500	22 900
1910	12 400	0	0	7 000	1 500	20 900
1911	12 400	0	0	6 000	1 700	20 100
1912	12 400	0	0	6 000	2 300	20 700
1913	12 400	0	0	6 000	2 000	20 400
1914	12 400	0	0	6 000	2 000	20 400
1915	10 400	0	0	5 000	2 800	18 200

Flink oli vuodet 1894 - 1897 Joensuussa, jossa ansaitut tulot eivät ole mukana

Veron määräsi taksoituslautakunta, joka arvioi asianomaisen tulot hänen ammattinsa ja taloudellisen toiminnan perusteella. Menettely oli erittäin kaavamainen ja esim.

Flinkille määrätyt äyrit olivat samasta tulolähteestä useina vuosina täsmälleen saman suuruiset tai vaihtelivat vain vähän. Oheisen taulukon tulot on saatu muuntamalla vuosittaiset äyrit, äyrin hinnalla niitä vastaaviksi tuloiksi.

Vuodet 1894-1898 Flink asui Joensuussa. Kuopiossa hänellä oli tuloja vain Laivonsaaren tiilitehtaasta.

5.Kuopiolaisten tulot (Ilkka Nummela**)**

Eri yhteiskuntaluokkien tulot vv.1890, 1900 ja 1910, mk vuodessa, käyvin hinnoin(36)			
Vuosi	1 890	1 900	1 910
Ylemmät virkamiehet	4 500	6 600	6 100
Alemmat virkamiehet	1 200	1 600	2 000
Toimihenkilöt	2 000	2 900	3 000
Vapaan ammatin harjoittajat	1 700	2 100	1 900
Kauppiaat	5 700	5 100	7 100
Käsityöläiset	1 000	1 000	1 000
Työläiset	600	700	800
Talonomistajat	1 400	2 000	2 600
Perikunnat	900	9 200	6 100
Yhtiöt	8 000	13 400	15 400

6. Kuopiolaisten varallisuuserot (Ilkka Nummela)

Varallisuus 1908-1912	Brutto			Netto			Velat	
	min	**keskim**	maks	min	**keskim**	maks	**keskimäärin**	maks
Ylimmät virkamiehet	300	**35 500**	182 000	-29 800	**24 500**	144 700	**11 000**	131 000
Alemmat virkamiehet	300	**9 800**	37 600	-6 600	**9 600**	37 600	**2 800**	19 000
Yksityiset toimihenkilöt	200	**28 300**	165 000	-17 800	**17 900**	158 000	**10 400**	56 300
Vapaan ammatin harjoittajat	300	**21 600**	101 000	-2 100	**11 200**	100 400	**1 500**	9 200
Kauppiaat	300	**42 700**	459 100	-18 600	**34 000**	436 400	**8 700**	55 800
Käsityöläiset	0	**12 000**	113 500	-300	**8 700**	111 700	**3 300**	58 900
Työläiset	0	**2 100**	25 400	-200	**1 500**	25 400	**600**	13 000
Talonomistajat	0	**26 400**	136 700	-15 100	**20 400**	135 000	**6 000**	22 400
Kaikki	0	**17 700**	459 000	-29 800	**13 200**	436 400	**4 500**	131 200

*7.*Rahanarvonkerroin 1860 - 2009

Kertoimella voidaan muuttaa vuosien 1860-2001 markat ja vuosien 2002-2008 eurot vuoden 2009 euroiksi.

Vuodet 1921-2008 perustuvat viralliseen elinkustannusindeksiin. Vuodet 1860-1914 perustuvat erillistutkimuksiin ja ovat epävirallisia kuten myös vuosien 1914-1920 luvut. Laskelmassa on huomioitu vuoden 1963 rahanuudistus sekä vuoden 2002 euroon siirtyminen.

Vuosi	**KERROIN**	**Vuosi**	**KERROIN**	**Vuosi**	**KERROIN**	**Vuosi**	**KERROIN**
	2009=1,000		**2009=1,000**		**2009=1,000**		**2009=1,000**
1860	4,5216	**1900**	4,0963	**1940**	0,2709	**1980**	0,4471
1861	4,0963	**1901**	4,1479	**1941**	0,2280	**1981**	0,3991
1862	3,4884	**1902**	4,1479	**1942**	0,1930	**1982**	0,3651
1863	3,7489	**1903**	4,1949	**1943**	0,1712	**1983**	0,3364
1864	3,9594	**1904**	4,1479	**1944**	0,1616	**1984**	0,3144
1865	3,8714	**1905**	4,1949	**1945**	0,1153	**1985**	0,2969
1866	4,1949	**1906**	4,0076	**1946**	0,0722	**1986**	0,2866
1867	3,9175	**1907**	3,8714	**1947**	0,0556	**1987**	0,2765
1868	3,9594	**1908**	3,7113	**1948**	0,0413	**1988**	0,2636
1869	4,3489	**1909**	3,7489	**1949**	0,0406	**1989**	0,2473
1870	4,5775	**1910**	3,7489	**1950**	0,0356	**1990**	0,2331
1871	4,2985	**1911**	3,5942	**1951**	0,0306	**1991**	0,2239
1872	4,0076	**1912**	3,5258	**1952**	0,0294	**1992**	0,2182
1873	4,0076	**1913**	3,5258	**1953**	0,0290	**1993**	0,2137
1874	3,7113	**1914**	3,5258	**1954**	0,0295	**1994**	0,2114
1875	3,7113	**1915**	3,0394	**1955**	0,0305	**1995**	0,2094
1876	3,7113	**1916**	2,2457	**1956**	0,0274	**1996**	0,2081
1877	3,8314	**1917**	1,1264	**1957**	0,0241	**1997**	0,2056
1878	4,2491	**1918**	0,3332	**1958**	0,0221	**1998**	0,2028

1879	4,5775	**1919**	0,3759	**1959**	0,0218	**1999**	0,2004
1880	4,0963	**1920**	0,3763	**1960**	0,0211	**2000**	0,1939
1881	3,8714	**1921**	0,3011	**1961**	0,0207	**2001**	0,1890
1882	4,1479	**1922**	0,3095	**1962**	0,0198	**2002**	1,1066
1883	4,2985	**1923**	0,3074	**1963**	1,8903	**2003**	1,0970
1884	4,3489	**1924**	0,3014	**1964**	1,7129	**2004**	1,0949
1885	4,6348	**1925**	0,2909	**1965**	1,6341	**2005**	1,0856
1886	5,1063	**1926**	0,2981	**1966**	1,5723	**2006**	1,0668
1887	5,2605	**1927**	0,2921	**1967**	1,4886	**2007**	1,0407
1888	5,1867	**1928**	0,2860	**1968**	1,3735	**2008**	1,0001
1889	4,8953	**1929**	0,2877	**1969**	1,3429	**2009**	**1,0000**
1890	4,7010	**1930**	0,3122	**1970**	1,3072		
1891	4,1479	**1931**	0,3395	**1971**	1,2275		
1892	3,9594	**1932**	0,3441	**1972**	1,1458		
1893	4,1949	**1933**	0,3523	**1973**	1,0255		
1894	4,6348	**1934**	0,3588	**1974**	0,8735		
1895	4,7615	**1935**	0,3537	**1975**	0,7414		
1896	4,7010	**1936**	0,3534	**1976**	0,6484		
1897	4,5216	**1937**	0,3356	**1977**	0,5756		
1898	4,3489	**1938**	0,3288	**1978**	0,5351		
1899	4,1949	**1939**	0,3205	**1979**	0,4988		

8.Sukututkimus Flinkin suvusta

Sukututkimuksen tekemisen Flinkin suvusta aloitti Gunnel Blomberg, sitä jatkoi Aarne Eerikäinen ja hänen jälkeensä Leila Frey. Heidän selvitystään täydensi ja tarkensi Pekka Hänninen, joka tallensi tiedot ”Sukujutut” –nimisellä sukututkimusohjelmalla. Tutkimusta ei ole julkaistu.

Oskar Flinkin esivanhemmat

Taulu 1

I Karl Oskar Flink
s. 9.3.1867 Esbo, k. 21.3.1915 Kuopio.
Vanhemmat:. Taulu 2
Puoliso: 19.8.1890 Munsala
Johanna Aleksandra Jacobsson, Flink
s. 18.3.1872 Munsala, k. 21.7.1947 Kuopio.
Vanhemmat Wilhelm Jacobsson Rask ja Susanna Johansdotter Rundt, Rask.
Lapset:

Naema Elisabet, s. 13.8.1891 Joensuu, k. +
Ellen Valborg, s. 13.8.1893 Kuopio, k. 30.6.1986 Nastola
Ina Johanna, s. 8.6.1895 Kuopio
Mårten Isak, s. 19.6.1897 Kuopio, k. 1.2.1943
Greta Maria, s. 9.4.1900 Kuopio, k. 6.6.1986 Helsinki
Inga Maria (Meeri), s. 10.4.1903 Kuopio, k. 12.7.1991 Espoo
Mauri Olavi (Maurits Olof), s. 19.5.1905 Kuopio, k. 8.8.1976 Taipalsaari, Kaunialan sotavammasairaala

Anna-Liisa (Ansa), s. 16.6.1908 Kuopio, k. 5.2.1962 Helsinki

Karin Charlotta, s. 1.7.1910 Kuopio, k. 6.11.1993 Helsinki

Taulu 2 (taulusta 3)

II Isak Matsson Flink
s. 27.3.1840 Munsala, k. 27.1.1919 Esbo.
Vanhemmat:. Taulu 3
Puoliso: 21.11.1865 Esbo
Maria Charlotta Gumberg, Flink
s. 10.6.1837 Esbo, k. 29.3.1920 Esbo.
Vanhemmat:. Taulu 10
Lapset:

Karl Oskar, s. 9.3.1867. Tauluun 1
August Wilhelm, s. 16.5.1870 Esbo, k. 14.1.1874 Esbo
Maria Emelie, s. 8.7.1872 Esbo, k. 12.10.1885 Esbo
Gustaf Engelbrecht, s. 11.3.1875 Esbo, k. 15.5.1875 Esbo
Mathilda Wilhelmina, s. 2.3.1877 Esbo
Anna Elisabeth, s. 5.8.1880 Esbo, k. 1947 Helsingfors

Taulu 3 (taulusta 4)

III Matts Eriksson Flinkfelt
s. 4.1.1807 Oravais, k. 1855 Munsala.
Vanhemmat:. Taulu 4
Puoliso: 24.2.1833 Munsala
Anna Elisabet Isaksdotter Nääs, Flinkfelt
s. 29.5.1811 Munsala.
Vanhemmat:. Taulu 7
Lapset:

Isak, s. 27.3.1840. Tauluun 2

Taulu 4 (taulusta 5)
IV Erik Mattsson Flinkfelt
s. 20.1.1779 Oravais, k. 25.7.1853 Munsala.
Vanhemmat:. Taulu 5
Puoliso: 21.11.1802 Oravais, Kimo
Maja Lisa Eriksdotter Flinkfelt
s. 23.7.1778.
Vanhemmat:. Taulu 6
Lapset:

Matts, s. 4.1.1807. Tauluun 3
Erik, s. 24.9.1809 Oravais, Kimo
Maja Stina, s. 24.9.1809 Oravais, Kimo, k. 4.10.1810 Oravais, Kimo
Johan, s. 23.12.1811 Oravais, Kimo
Carl, s. 9.12.1813 Oravais, Kimo

Taulu 5

V Matts Eriksson

s. 9.3.1757 Oravais, Kimo, k. 15.2.1817 Oravais, Kimo.

Vanhemmat Erik Mattsson ja Maria Eriksdotter.
Puoliso: 16.12.1777 Oravais, Kimo
Catharina Simonsdotter Flinkfelt
s. 4.5.1757 Oravais, Kimo, k. 29.10.1823 Oravais, Kimo.
Vanhemmat Simon Filinkfelt ja Anna Johansdotter Filinkfelt.
Lapset:

Erik, s. 20.1.1779. Tauluun 4
Johan, s. 22.8.1781 Oravais, Kimo
Matts, s. 14.3.1783 Oravais, Kimo, k. 24.6.1783 Oravais, Kimo
Simon, s. 7.9.1790 Oravais, Kimo Präst.
Henrik, s. 4.9.1792 Oravais, Kimo Roukus
Mathias, s. 2.8.1794 Oravais, Kimo Roukus, k. 5.9.1794 Oravais, Kimo Roukus
Isaac, s. 27.1.1797 Oravais, Kimo, k. 29.6.1797 Oravais, Kimo
Caisa Greta, s. 30.3.1799 Oravais, Kimo

Taulu 6

V Erich Loberg
s. 26.11.1749 Oravais.
Vanhemmat Mårten Loberg ja Anna Loberg.
Puoliso:

Stina Eriksdotter Loberg
s. 1746, k. 24.2.1807 Oravais.
Vanhemmat Erik Thomasson ja Margareta Jacobsdotter.
Lapset:

Maria, s. 21.5.1775 Oravais, k. 23.5.1775 Oravais
Caisa, s. 21.5.1775 Oravais, k. 16.6.1775 Oravais
Maja Lisa, s. 23.7.1778. Tauluun 4
Erich, s. 23.5.1780 Vörå, Koskby

Taulu 7 (taulusta 8)

IV Isak Johansson Laggar

s. 29.3.1779 Munsala, Kantlax Laggar, k. 14.1.1831 Munsala, Monäs Nääs.
Vanhemmat:. Taulu 8
Puoliso: 19.7.1801 Munsala, Monäs Nääs
Anna Helena Andersdotter Nääs, Laggar
s. 27.7.1781 Munsala, Monäs Nääs, k. 9.11.1856 Munsala.

Vanhemmat:. Taulu 9

Lapset:

Johannes, s. 28.9.1801 Munsala, Monäs Nääs, k. 20.1.1802 Munsala, Monäs Nääs

Anders, s. 18.9.1802 Munsala, Monäs Nääs
Carl, s. 19.10.1803 Munsala, Monäs Nääs
Isaac, s. 17.12.1804 Munsala, Monäs Nääs, k. 6.5.1809 Munsala, Monäs Nääs
Brita, s. 22.6.1807 Munsala, Monäs Nääs
Jacob, s. 27.8.1808 Munsala, Monäs Nääs

Johan, s. 15.12.1809 Munsala, Monäs Nääs
Anna Elisabet, s. 29.5.1811. Tauluun 3

Taulu 8

V Johan Johansson Flygare-Laggar

s. 1735 Munsala, k. 24.2.1807 Munsala, Kantlax Laggar.

Vanhemmat Johan Mattsson ja Brita Nilsdotter.
Puoliso: 29.11.1755 Munsala, Kantlax Laggar
Brita Jacobsdotter Laggar, Flygare-Laggar
s. 1737 Munsala, Kantlax Laggar, k. 16.5.1809 Munsala, Kantlax Laggar.
Vanhemmat Jacob Simonsson Laggar ja Brita Mattsdotter Laggar.
Lapset:

Hans, s. 8.7.1756 Munsala, Kantlax Laggar
Jacob, s. 1.3.1758 Munsala, Kantlax Laggar
Susanna, s. 19.9.1761 Munsala, Kantlax Laggar, k. 20.5.1762 Munsala, Kantlax Laggar

Simon, s. 19.3.1763 Munsala, Kantlax Laggar
Johan, s. 28.10.1766 Munsala, Kantlax Laggar
Brita, s. 4.8.1770 Munsala, Kantlax Laggar
Susanna, s. 13.5.1774 Munsala, Kantlax Laggar
flickebarn, s. 1.10.1778 Munsala, Kantlax Laggar, k. 1.10.1778 Munsala, Kantlax Laggar

Isak, s. 29.3.1779. Tauluun

Taulu 9

V Anders Mårtensson Nääs

s. 24.11.1749 Munsala, Monäs Strömming.
Vanhemmat Mårten Mårtensson Nääs ja Anna Johansdotter Nääs.
Puoliso: 2.11.1779 Munsala, Monäs
Maria Andersdotter Nääs
s. 28.12.1759 Munsala, Monäs Näs.
Vanhemmat Anders Andersson ja Maria Johansdotter Nääs.
Lapset:

Carl, s. 2.7.1780 Munsala, Monäs Nääs, k. 28.3.1781 Munsala, Monäs Nääs
Anna Helena, s. 27.7.1781. Tauluun 7
Maria, s. 23.7.1782 Munsala, Monäs Nääs, k. 3.12.1782 Munsala, Monäs Nääs
Mårten, s. 15.11.1783 Munsala, Monäs Nääs
Brita, s. 11.12.1784 Munsala, Monäs Nääs
Andreas, s. 14.3.1786 Munsala, Monäs Nääs
Catharina, s. 30.3.1788 Munsala, Monäs Nääs
Susanna, s. 14.11.1790 Munsala, Monäs Nääs, k. 26.7.1791 Munsala, Monäs Nääs
Maria Margareta, s. 10.4.1793 Munsala, Monäs Nääs
Christina, s. 11.4.1799 Munsala, Monäs Nääs, k. 1.9.1803 Munsala, Monäs Nääs

Carl, s. 15.12.1800 Munsala, Monäs Nääs, k. 23.12.1800 Munsala, Monäs Nääs

Taulu 10 (taulusta 11)

III Jacob Johan Gumberg
s. 5.10.1800 Esbo, k. 1841 Helsinge.
Vanhemmat:. Taulu 11
Puoliso: 6.12.1829 Helsinge
Maria Christina Åberg, Gumberg
s. 26.2.1807 Esbo, k. 1841 Helsinge.
Vanhemmat:. Taulu 14
Lapset:

Maria Charlotta, s. 10.6.1837. Tauluun 2

Taulu 11 (taulusta 12)

IV Johan Gumberg (Dunder)
s. 15.4.1772 Esbo, k. 1802.
Vanhemmat:. Taulu 12
Puoliso: 20.10.1799 Esbo
Maria Rönblad, Gumberg (Dunder)
s. 30.6.1775 Esbo, k. 2.10.1848.
Vanhemmat:. Taulu 13
Lapset:

Jacob Johan, s. 5.10.1800. Tauluun 10

Taulu 12

V Daniel Dunderberg
s. 1736 Esbo.
Puoliso: 17.10.1765 Esbo, Karlsbacka
Lisa Ersdotter Dunderberg
s. 1730 Esbo, Karfasbacka.
Lapset:

Johan, s. 15.4.1772. Tauluun 11

Taulu 13

V Gabriel Rönblad
Puoliso: 18.10.1774 Sibbo, Gumbo
Lisa Simonsdotter Rönblad
s. Sibbo, Gumbo.
Lapset:

Maria, s. 30.6.1775. Tauluun 11

Taulu 14

IV Johan Eriksson Åberg
s. 17.3.1768 Esbo.
Puoliso: 18.11.1792
Johanna Isaksdotter Åberg
s. noin 1772 Esbo.
Lapset:

Lena, s. 17.3.1795 Esbo, Kurtby Smeds
Johan, s. 19.7.1798 Esbo, Kurtby Smeds
Maria Christina, s. 26.2.1807. Tauluun 10
Sofia, s. 25.1.1810 Esbo, Kurtby Smeds
Henrik, s. 14.1.1818 Esbo, Kurtby Smeds

Hanna Flinkin esivanhemmat

Taulu 1

I Johanna Aleksandra Jacobsson, Flink
s. 18.3.1872 Munsala, k. 21.7.1947 Kuopio.
Vanhemmat:. Taulu 2
Puoliso: 19.8.1890 Munsala
Karl Oskar Flink
s. 9.3.1867 Esbo, k. 21.3.1915 Kuopio.
Vanhemmat Isak Matsson Flink ja Maria Charlotta Gumberg, Flink.
Lapset:

Naema Elisabet, s. 13.8.1891 Joensuu, k. +
Ellen Valborg, s. 13.8.1893 Kuopio, k. 30.6.1986 Nastola
Ina Johanna, s. 8.6.1895 Kuopio
Mårten Isak, s. 19.6.1897 Kuopio, k. 1.2.1943
Greta Maria, s. 9.4.1900 Kuopio, k. 6.6.1986 Helsinki
Inga Maria (Meeri), s. 10.4.1903 Kuopio, k. 12.7.1991 Espoo
Mauri Olavi (Maurits Olof), s. 19.5.1905 Kuopio, k. 8.8.1976 Taipalsaari, Kaunialan sotavammasairaala

Anna-Liisa (Ansa), s. 16.6.1908 Kuopio, k. 5.2.1962 Helsinki

Karin Charlotta, s. 1.7.1910 Kuopio, k. 6.11.1993 Helsinki

Taulu 2 (taulusta 3)

II Wilhelm Jacobsson Rask
s. 1.3.1840 Munsala, Rask.
Vanhemmat:. Taulu 3
Puoliso:

Susanna Johansdotter Rundt, Rask
s. 1.8.1844 Nykarleby, Kovjoki Rundt.
Vanhemmat:. Taulu 10
Lapset:

John Vilhelm, s. 1866 Munsala
Sofia Vilhelmina, s. 1869 Munsala
Johanna Aleksandra, s. 18.3.1872. Tauluun 1
Emilia Lovisa, s. 1874 Munsala
Hulda Maria, s. 1880 Munsala
Fanny Lydia, s. 1887 Munsala, k. välillä 1962-1963

Taulu 3 (taulusta 4)

III Jacob Jacobsson Rask
s. 19.10.1792 Munsala, k. 1852 Munsala.
Vanhemmat:. Taulu 4
Puoliso:

Caisa Andersdotter Laggar, Rask
s. 1800 Munsala, k. 1852 Munsala.
Vanhemmat:. Taulu 7
Lapset:

Wilhelm, s. 1.3.1840. Tauluun 2

Taulu 4 (taulusta 5)

IV Jacob Thomasson Haga

s. 25.1.1764 Munsala, Hagas, k. 8.1.1809 Munsala, Hagas.
Vanhemmat:. Taulu 5
Puoliso: 16.11.1787 Munsala, Kantlax Nyby
Catharina Karlsdotter Nyby, Haga
s. 11.9.1764 Munsala, Kantlax Nyby, k. Munsala, Hagas.

Vanhemmat:. Taulu 6

Lapset:
Thomas, s. 28.8.1789 Munsala, Hagas
Carl, s. 14.11.1791 Munsala, Hagas
Jacob, s. 19.10.1792. Tauluun 3
Helena, s. 27.2.1795 Munsala, Hagas
Eric, s. 25.9.1797 Munsala, Hagas, k. 19.9.1798 Munsala, Hagas
Johan, s. 5.7.1798 Munsala, Hagas, k. 5.7.1798 Munsala, Hagas
Isaac, s. 5.7.1798 Munsala, Hagas, k. 5.7.1798 Munsala, Hagas
Johan, s. 3.9.1799 Munsala, Hagas

Taulu 5

V Thomas Simonsson Haga

s. laskettu .12.1730 Munsala, Hagas, k. 24.12.1808 Munsala, Hagas.

Puoliso:

Brita Michelsdotter Haga
s. 1733 Munsala, k. 1793 Munsala, Hagas.
Vanhemmat Michel Larsson ja Agneta Henrichsdotter.
Lapset:

Brita, s. 17.10.1761 Munsala, Hagas
Jacob, s. 25.1.1764. Tauluun 4
Johan, s. 3.12.1766 Munsala, Hagas, k. 15.9.1767 Munsala, Hagas
Simon, s. 25.10.1769 Munsala, Hagas, k. 15.1.1777 Munsala, Hagas
Michael, s. 16.5.1775 Munsala, Hagas

Taulu 6

V Karl Karlsson Nyby

s. 2.3.1734 Nykarleby, Kyrkioby, k. 5.10.1779 Munsala, Kantlax Nyby.

Vanhemmat Karl Karlsson Janhunen ja Anna Mattsdotter Janhunen.
Puoliso: 27.9.1754 Munsala, Kantlax Nyby
Brita Eriksdotter Nyby, Janhunen
s. 1732 Munsala, Kantlax Nyby, k. 28.6.1805 Munsala, Kantlax Nyby.
Vanhemmat Erik Mattsson Nyby ja Lisa Johansdotter Nyby.
Lapset:

Anna, s. 18.7.1755 Munsala, Kantlax Nyby
Erik, s. 1.7.1757 Munsala, Kantlax Nyby
Carl, s. 15.7.1758 Munsala, Kantlax Nyby
Maria, s. 15.8.1761 Munsala, Kantlax Nyby, k. 29.8.1761 Munsala, Kantlax Nyby
Birgitta, s. 10.12.1762 Munsala, Kantlax Nyby
Catharina, s. 11.9.1764. Tauluun 4
Aina, s. 27.9.1766 Munsala, Kantlax Nyby
Matts, s. 21.11.1768 Munsala, Kantlax Nyby, k. 7.4.1770 Munsala, Kantlax Nyby
Maria, s. 31.1.1771 Munsala, Kantlax Nyby
Christina, s. 25.8.1772 Munsala, Kantlax Nyby
Susanna, s. 25.10.1774 Munsala, Kantlax Nyby

Taulu 7 (taulusta 8)

IV Anders Simonsson Laggar

s. 23.10.1778 Munsala, Kantlax 3 Laggar, k. 11.6.1827 Munsala, Kantlax 3 Laggar.

Vanhemmat:. Taulu 8
Puoliso: 21.11.1800 Munsala, Kantlax Nyby
Susanna Catharina Eriksdotter Nyby, Laggar
s. 3.5.1774 Munsala, Kantlax Nyby, k. 19.4.1844 Munsala, Kantlax Laggar.

Vanhemmat:. Taulu 9

Lapset:
Caisa, s. 1800. Tauluun 3
Simon, s. 5.9.1801 Munsala, Kantlax Laggar, k. 23.2.1804 Munsala, Kantlax Laggar
Eric, s. 14.11.1802 Munsala, Kantlax Laggar, k. 24.11.1802 Munsala, Kantlax Laggar
Margareta, s. 11.10.1803 Munsala, Kantlax Laggar, k. 20.12.1803 Munsala, Kantlax Laggar

Johan, s. 19.12.1804 Munsala, Kantlax Laggar, k. 2.9.1808 Munsala, Kantlax Laggar

Anna Lisa, s. 3.2.1807 Munsala, Kantlax Laggar

Jacob, s. 27.2.1809 Munsala, Kantlax Laggar

Maija Caisa, s. laskettu 26.1.1811 Munsala, Kantlax Laggar, k. 10.3.1811 Munsala, Kantlax Laggar

Anders, s. laskettu 10.7.1812 Munsala, Kantlax Laggar

Johan, s. laskettu 6.10.1814 Munsala, Kantlax Laggar, k. 28.12.1814 Munsala, Kantlax Laggar

Taulu 8

V Simon Jacobsson Laggar

s. 1731 Munsala, Kantlax Laggar, k. 12.6.1809 Munsala, Kantlax Laggar.

Vanhemmat Jacob Simonsson Laggar ja Brita Mattsdotter Laggar.

Puoliso:

Margareta Johansdotter Laggar
s. 1735, k. 6.9.1801 Munsala, Kantlax Laggar.
Vanhemmat Johan Karlsson ja Margareta Erikdotter.
Lapset:

Brita, s. 24.12.1754 Munsala, Kantlax Laggar, k. 15.1.1757 Munsala, Kantlax Laggar

Jacob, s. 4.6.1756 Munsala, Kantlax Laggar, k. 25.6.1756 Munsala, Kantlax Laggar

Anna, s. 7.6.1757 Munsala, Kantlax Laggar

Johannes, s. 15.7.1758 Munsala, Kantlax Laggar, k. 3.10.1758 Munsala, Kantlax Laggar

Matts, s. 8.10.1759 Munsala, Kantlax Laggar, k. 9.11.1759 Munsala, Kantlax Laggar

Catharina, s. 26.11.1760 Munsala, Kantlax Laggar

Brita, s. 10.6.1763 Munsala, Kantlax Laggar, k. 9.9.1763 Munsala, Kantlax Laggar

Margareta, s. 1.8.1764 Munsala, Kantlax Laggar, k. 4.1.1765 Munsala, Kantlax Laggar

Elisabet, s. 19.11.1765 Munsala, Kantlax Laggar, k. 22.5.1770 Munsala, Kantlax Laggar

Helena, s. laskettu .1.1767 Munsala, Kantlax Laggar, k. 1.6.1770 Munsala, Kantlax Laggar

Brita, s. 19.9.1769 Munsala, Kantlax Laggar
Simon, s. 3.8.1771 Munsala, Kantlax Laggar, k. 15.12.1776 Munsala, Kantlax Laggar
Eric, s. 3.9.1774 Munsala, Kantlax Laggar, k. 7.12.1776 Munsala, Kantlax Laggar
Maria, s. 10.2.1777 Munsala, Kantlax Laggar
Anders, s. 23.10.1778. Tauluun 7
Elisabet, s. 9.5.1780 Munsala, Kantlax Laggar, k. 21.5.1780 Munsala, Kantlax Laggar
Helena, s. 2.8.1781 Munsala, Kantlax Laggar, k. 1.11.1781 Munsala, Kantlax Laggar
Margareta, s. 10.10.1782 Munsala, Kantlax Laggar, k. 29.5.1783 Munsala, Kantlax Laggar

Taulu 9

V Erich Larsson Nyby
s. 1736 Munsala, Kantlax Nyby.
Puoliso: 2.10.1757 Munsala, Kantlax Knuts
Anna Johansdotter Knuts
s. 1736 Munsala, Kantlax Knuts.
Lapset:

Elisabet, s. 22.9.1758 Munsala, Kantlax Nyby
Brita, s. 12.11.1759 Munsala, Kantlax Nyby
Lars, s. 14.12.1760 Munsala, Kantlax Nyby, k. 29.8.1761 Munsala, Kantlax Nyby
Anna, s. 16.2.1762 Munsala, Kantlax Nyby, k. 26.6.1762 Munsala, Kantlax Nyby

Johan, s. 20.9.1763 Munsala, Kantlax Nyby, k. 18.6.1764 Munsala, Kantlax Nyby
Anna, s. 7.12.1764 Munsala, Kantlax Nyby
Eric, s. 24.1.1767 Munsala, Kantlax Nyby, k. 25.9.1767 Munsala, Kantlax Nyby
Eric, s. 13.2.1769 Munsala, Kantlax Nyby, k. 27.4.1769 Munsala, Kantlax Nyby
Jacob, s. 3.4.1770 Munsala, Kantlax Nyby
Johannes, s. 28.1.1772 Munsala, Kantlax Nyby, k. 13.9.1772 Munsala, Kantlax Nyby

Susanna Catharina, s. 3.5.1774. Tauluun 7
Isaac, s. 21.12.1778 Munsala, Kantlax Nyby, k. 27.9.1779 Munsala, Kantlax Nyby
Margareta, s. 21.12.1778 Munsala, Kantlax Nyby
Maria, s. 25.2.1780 Munsala, Kantlax Nyby

Taulu 10 (taulusta 11)

III Johan Andersson Rundt
s. 1.7.1815 Nykarleby, Kovjoki.
Vanhemmat:. Taulu 11
Puoliso: 9.7.1837 Nykarleby, Kovjoki
Maria Greta Eriksdotter Rundt
s. 15.7.1814 Nykarleby, Kovjoki Rundt.
Vanhemmat:. Taulu 14
Lapset:

Maja Lisa, s. 4.3.1840 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Caisa, s. 1.10.1841 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Erik, s. 8.1.1843 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Susanna, s. 1.8.1844. Tauluun 2
Anders, s. 18.11.1845 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Maria, s. 14.10.1847 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Anna, s. 8.8.1850 Nykarleby, Kovjoki Rundt

Taulu 11 (taulusta 12)

IV Anders Carlsson Rundt
s. 22.1.1776 Nykarleby, Kovjoki.
Vanhemmat:. Taulu 12

1. Puoliso: 6.12.1801 Nykarleby, Kovjoki Bätas
   Elisabet Christina Ericsdotter Päät, Rundt

   s. 21.11.1779 Nykarleby, Kovjoki Bätas, k. 16.7.1808 Nykarleby, Kovjoki Rundt.

   Lapset:

   Catharina, s. 23.1.1803 Nykarleby, Kovjoki Rundt

   Carl, s. 1.4.1804 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 17.4.1804 Nykarleby, Kovjoki Rundt

   Elisabet, s. 30.3.1805 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 26.8.1807 Nykarleby, Kovjoki Rundt

   Brita, s. 13.9.1806 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 25.9.1806 Nykarleby, Kovjoki Rundt

2. Puoliso: 12.11.1809
   Elisabet Eriksdotter Grägg, Rundt

   s. 21.7.1783 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 17.12.1850 Nykarleby, Kovjoki Rundt.

   Vanhemmat:. Taulu 13

   Lapset:

   Eric, s. 8.1.1811 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 7.8.1811 Nykarleby, Kovjoki Rundt

   Brita Caisa, s. 16.3.1812 Nykarleby, Kovjoki Rundt

   småbarn, s. 11.4.1813 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. .4.1813 Nykarleby, Kovjoki Rundt

   Maria, s. 21.4.1814 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 6.8.1814 Nykarleby, Kovjoki Rundt

Johan, s. 1.7.1815. Tauluun 10

Andreas, s. 25.11.1816 Nykarleby, Kovjoki Rundt

Lisa, s. 30.1.1819 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 5.10.1819 Nykarleby, Kovjoki Rundt

Greta, s. 6.7.1820 Nykarleby, Kovjoki Rundt, k. 6.3.1839 Nykarleby, Kovjoki Rundt

Taulu 12

V Carl Eriksson Rundt

s. 5.10.1747 Pedersöre, Sundby Stor Kass.
Vanhemmat Erich Erichsson Storkass ja Hedvig Johansdotter.
Puoliso: 5.11.1768
Carin Mattsdotter Rundt
s. 11.4.1748 Pedersöre, Caternö.
Vanhemmat Matts Andersson ja Anna Eriksdotter Riif.
Lapset:

Anders, s. 22.1.1776. Tauluun 11

Taulu 13

V Eric Ericsson Grägg

s. 14.3.1750 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 19.12.1790 Pedersöre, Sundby Grägg.

Vanhemmat Eric Michelsson Grägg ja Margareta Hansdotter Grägg.

Puoliso:

Brita Michelsdotter Grägg
s. 1.2.1753 Pedersöre, Ytter Esse Ingers.
Vanhemmat Michel Eriksson ja Maria Johansdotter.
Lapset:

Eric, s. 26.1.1776 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 13.8.1776 Pedersöre, Sundby Grägg

Henrik, s. 6.6.1778 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 5.11.1778 Pedersöre, Sundby Grägg

Jacob, s. 15.6.1779 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 25.7.1779 Pedersöre, Sundby Grägg

Michel, s. 12.12.1780 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 22.7.1781 Pedersöre, Sundby Grägg

Margareta, s. 24.2.1782 Pedersöre, Sundby Grägg

Elisabet, s. 21.7.1783. Tauluun 11

Matts, s. 23.2.1785 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 18.4.1785 Pedersöre, Sundby Grägg

Eric, s. 29.7.1786 Pedersöre, Sundby Grägg
Maria, s. 13.1.1788 Pedersöre, Sundby Grägg
Johan, s. 30.8.1789 Pedersöre, Sundby Grägg, k. 11.9.1789 Pedersöre, Sundby Grägg

Taulu 14 (taulusta 15)

IV Erik Johansson Rundt
s. 22.7.1779 Pedersöre, Sundby Vannäs.
Vanhemmat:. Taulu 15
Puoliso: 7.6.1801 Nykarleby, Kofjoki
Lisa Simonsdotter Warg, Rundt
s. 8.10.1774 Nykarleby, Karby Warg.
Vanhemmat:. Taulu 16
Lapset:

Catharina, s. 17.9.1803 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Johannes, s. 15.12.1804 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Susanna, s. 2.11.1806 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Anna Lisa, s. 5.11.1808 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Erik, s. 27.6.1810 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Kristina, s. 9.9.1811 Nykarleby, Kovjoki Rundt
Maria Greta, s. 15.7.1814. Tauluun 10

Taulu 15

V Johan Eriksson Wannäs

s. 8.6.1757 Pedersöre, Sundby Vannäs, k. 1821 Pedersöre, Sundby Vannäs.

Vanhemmat Eric Bengtsson Wannäs ja Anna Eriksdotter Bijon, Wannäs.

Puoliso: 2.11.1777 Pedersöre, Sundby Nymans

Kaisa Henriksdotter Nyman

s. 11.1.1754 Pedersöre, Sundby Nyman, k. 1838.

Vanhemmat Henrik Mattsson Nyman ja Brita Mattsdotter Kovjoki, Nyman.

Lapset:

Anna Margareta, s. 16.7.1778 Pedersöre, Sundby Vannäs, k. 6.9.1778 Pedersöre, Sundby Vannäs

Erik, s. 22.7.1779. Tauluun 14

Anna, s. 14.3.1783 Pedersöre, Sundby Vannäs

Taulu 16

V Simon Henriksson Warg

s. 5.3.1733 Nykarleby, Karby, k. 10.5.1790 Nykarleby, Karby.

Vanhemmat Henrik Hansson Warg ja Margeta Simonsdotter Warg.
Puoliso: 2.10.1757 Nykarleby, Carby
Susanna Eriksdotter Lassila, Warg
s. 30.8.1737 Nykarleby, Kyrkby, k. 28.12.1789 Nykarleby, Karby Warg.
Vanhemmat Erich Hendersson ja Brita Nielsdotter.
Lapset:

Lisa, s. 8.10.1774. Tauluun 14

Oskar ja Hanna Flinkin lapset

I **Karl Oskar Flink**
s. 9.3.1867 Esbo, k. 21.3.1915 Kuopio.
¤.
Puoliso: 19.8.1890 Munsala
Johanna Aleksandra Jacobsson, Flink
s. 18.3.1872 Munsala, k. 21.7.1947 Kuopio.

Naema Elisabet s. 13.8.1891 Kuopio. Tauluun 2
Ellen Valborg s. 13.8.1893 Joensuu. Tauluun 3
Ina Johanna s. 8.6.1895 Kuopio. Tauluun 12
Mårten Isak s. 19.6.1897 Kuopio. Tauluun 21
Greta Maria s. 9.4.1900 Kuopio. Tauluun 24
Inga Maria (Meeri) s. 10.4.1903 Kuopio. Tauluun 25
Mauri Olavi (Maurits Olof) s. 19.5.1905 Kuopio. Tauluun 34
Anna-Liisa (Ansa) s. 16.6.1908 Kuopio. Tauluun 42
Karin Charlotta s. 1.7.1910 Kuopio. Tauluun 52

Taulu 2 (taulusta 1)
II **Naema Elisabet Flink, Eerikäinen**
s. 13.8.1891 Joensuu, k. +.
Puoliso: 30.9.1916 Joensuu
Martti Jalmari Eerikäinen
s. 19.11.1877 Turku, k. +.

Taulu 3 (taulusta 1)
II Ellen Valborg Flink, Bask e Calonius
s. 13.8.1893 Kuopio, k. 30.6.1986 Nastola.
1. Puoliso: 16.6.1916 Kuopio Tauno Calonius k. 15.12.1916 Nurmes.
2. Puoliso: 1922 Helsinki Frans Uno Rafael Bask s. 3.9.1884 Hamina, k. 23.6.1958 Nastola.

Taulu 12 (taulusta 1)
II Ina Johanna Flink, Johanson
s. 8.6.1895 Kuopio.
Puoliso: 13.3.1915
Helge Sixten Samuel Johanson
s. 19.11.1887.

Taulu 21 (taulusta 1)
II Mårten Isak Flink
s. 19.6.1897 Kuopio, k. 1.2.1943.
Puoliso: 20.2.1921
Aili Elli Lainio Flink
s. 13.4.1896 Suursaari, Suurkylä, k. 19.9.1942.

Taulu 23 (taulusta 22)
II Greta Maria Flink, Toivanen
s. 9.4.1900 Kuopio, k. 6.6.1986 Helsinki.
Puoliso: 29.11.1917 Kuopio, eronneet 17.12.1924

Yrjö Hannes Toivanen

s. 3.8.1890 Maaninka, k. välillä 1940-1950.

Taulu 25 (taulusta 1)
II Inga Maria (Meeri**) Flink, Paavilainen**
s. 10.4.1903 Kuopio, k. 12.7.1991 Espoo.
Puoliso: 25.6.1922 Kuopio
Tuure Aatami Paavilainen
s. 19.4.1893 Asikkala, k. 5.9.1948 Heinola.

Taulu 34 (taulusta 1)
II Mauri Olavi (Maurits Olof) Linkosalo e Flink
s. 19.5.1905 Kuopio, k. 8.8.1976 Taipalsaari, Kaunialan sotavammasairaala.
Nimenmuutos 1928 Flink > Linkosalo.
Puoliso: 25.3.1930 Taipalsaari
Aili Hilpi Oikkonen, Linkosalo
s. 10.11.1909 Taipalsaari, k. 9.6.1986 Taipalsaari.

Taulu 42 (taulusta 1)
II Anna-Liisa (Ansa) Flink, **Hari**
s. 16.6.1908 Kuopio, k. 5.2.1962 Helsinki.
Puoliso: 24.3.1935 Mikkeli
Johannes Akseli (Hannes) Hari e Ekholm
s. 18.10.1898 Tampere, k. 14.8.1979.
Nimenmuutos Ekholm > Hari 1926.

Taulu 52 (taulusta 1)
II Karin Charlotta Flink, Magnusson
s. 1.7.1910 Kuopio, k. 6.11.1993 Helsinki.
Puoliso: 22.12.1933 Helsinki
Thure Ragnar Gustafinpoika Magnusson
s. 9.5.1906 Alatornio, k. 16.4.1976 Helsinki.
¤.

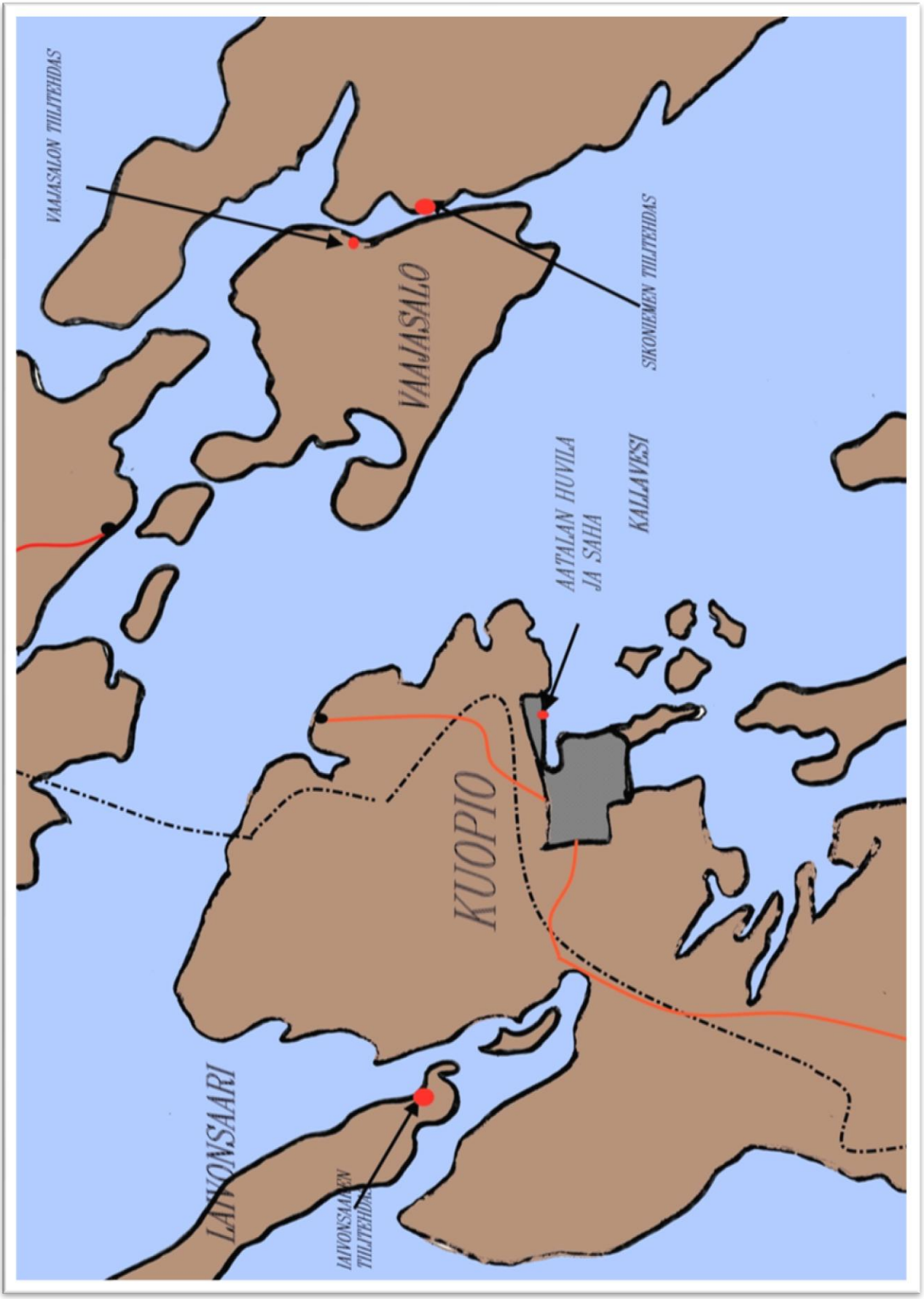

Karttaluonnos Kuopion lähialueesta